

Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Partijen:

1. de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw Carola Schouten, hierna te noemen: LNV;
2. de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw drs. K.H. Ollongren, hierna te noemen: BZK;
3. de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Hugo de Jonge;
4. de minister van Justitie en Veiligheid, de heer Ferd Grapperhaus, hierna te noemen: JenV;
5. de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, de heer Arie Slob, hierna te noemen: OCW;
6. de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Paul Blokhuis;
7. de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw T. van Ark, hierna te noemen: SZW.

Partijen 3 en 6 hierna gezamenlijk te noemen: VWS.

Partijen genoemd onder 1 tot en met 7 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: het Rijk;

8. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, namens deze: de heer K. Diepeveen (wethouder) en de heer K. Verschuure (wethouder), hierna te noemen: gemeente Utrecht;
9. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwegein, namens deze: de heer H. Adriani (wethouder) en de heer J. Kuiper (wethouder), hierna te noemen: gemeente Nieuwegein;
10. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist, namens deze: de heer M. Fluitman (wethouder), hierna te noemen: gemeente Zeist;
11. Gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, namens deze: de heer R.G.H. van Muilekom (gedeputeerde), hierna te noemen: provincie Utrecht.

Partijen genoemd onder 8 tot en met 11 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Algemene overwegingen

1. Deze Regio Deal is tot stand gekomen tijdens de coronapandemie. De context waarin deze Regio Deal tot stand is gekomen, heeft betekenis gehad voor de wijze waarop Partijen gezamenlijk tot een uitwerking van de Regio Deal zijn gekomen. De verschillende stappen op weg naar deze Regio Deal zijn anders geweest, doordat Partijen elkaar niet in persoon hebben kunnen zien en spreken en bijeenkomsten en werksessies online en telefonisch plaats hebben moeten vinden. Partijen onderstrepen het belang van commitment en draagvlak bij alle betrokken stakeholders van de Regio Deal, zowel in de Regio als bij het Rijk. Partijen hechten hier onverminderd aan en hebben daarom gezamenlijk extra oog voor het borgen van dit commitment en het draagvlak tijdens de uitvoeringsfase van deze Regio Deal. Juist in deze ingewikkelde tijd vinden Rijk en Regio het van groot belang om gezamenlijk te investeren in een impuls te geven aan de brede welvaart en het toekomstperspectief van bewoners en bedrijven in de regio. De drie Planbureaus wijzen in hun briefadvies¹ aan het kabinet van 28 mei 2020 op de noodzaak om als gevolg van de coronapandemie te blijven werken aan brede welvaart en daarbij ook oog te hebben voor regionale verschillen. Uitvoering van deze Regio Deal kan daarmee bijdragen aan gewenst herstel.

---

¹ SCP, PBL en CPB, Aandachtspunten voor een herstelbeleid, briefadvies aan het kabinet, 28 mei 2020.

2. Het kabinet Rutte III erkent dat elke regio uniek is. Regio's hebben verschillende kenmerken waardoor elke regio behoefte heeft aan een eigen aanpak en afweging bij het aanpakken van de regionale opgave. De verschillende krachten en uitdagingen die specifiek zijn voor een regio vormen de basis voor een regionale opgave om de brede welvaart, leefbaarheid en economische kracht te bevorderen.
3. De regionale opgave heeft een meervoudig karakter en vergt een integrale aanpak op de verschillende opgaven. Doel is om door verschillende beleidskolommen heen te werken. Verder heeft de regionale opgave een gebiedsoverstijgende impact, waardoor inzet op rijksniveau nodig is, maar die ook zorgt voor een vliegwieleffect.
4. Regio Deals hebben tot doel om de regionale opgave aan te pakken. Hierbij wordt samengewerkt tussen vakdepartementen, decentrale overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Voor deze regionale opgaven stelt het kabinet middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waaruit Regio Deals worden gefinancierd tussen het Rijk en de regio. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering (regionale publieke en private cofinanciering). Ter ondersteuning van hun partnerschap hebben Rijk en Regio als vertrekpunt dat de rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale publieke cofinanciering. De middelen uit de Regio Envelop dienen verder als vliegwiel voor extra investeringen in de regionale ontwikkeling zodat uiteindelijk vanuit de regio nog meer financiering wordt ingezet voor de aanpak van de regionale opgave.
5. Deze integrale en gezamenlijke aanpak met bijbehorende financiering van zowel Rijk als regio is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
6. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het eind, maar slechts het begin van de samenwerking.
7. De bijdragen uit de Regio Envelop zijn bedoeld als een tijdelijke en eenmalige impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen geborgd moeten zijn.
8. Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de in de regionale opgave gestelde ambities en doelen te bereiken. Regio Deals leveren daarmee een bijdrage aan welvaart in brede zin.
9. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten, inzet en aanpak zijn in gezamenlijk overleg en met onderlinge overeenstemming tussen Rijk en Regio tot stand gekomen.
10. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals derde tranche worden door LNV beschikbaar gesteld als een specifieke uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering Regio Deals derde tranche.

Specifieke overwegingen

In algemene zin gaat het goed met de regio Utrecht. De centrale ligging met goede verbindingen, de grote economische dynamiek, de goede voorzieningen en de aantrekkelijke omgeving zorgen ervoor dat mensen hier graag willen wonen, werken, studeren en recreëren. Onder het motto 'Gezond Stedelijk Leven voor iedereen'² werkt de regio Utrecht verder aan deze positieve ontwikkeling. Hoewel het over het algemeen goed gaat met de regio, profiteren niet alle gebieden daarvan. Een aantal gebieden scoort slecht op sociaaleconomische ontwikkeling, leefbaarheid en duurzaamheid. Drie wijken in de regio Utrecht vragen specifiek aandacht: Overvecht (Utrecht), Batau (Nieuwegein) en Vollenhove (Zeist).

De wijken Overvecht, Vollenhove en Batau zijn alle drie typische naoorlogse uitleglocaties. Wonen en werken zijn er gescheiden en de woningvoorraad is eenzijdig opgebouwd. De meervoudige problematiek in de wijken varieert van toegenomen criminaliteit, toename van de concentratie van

---

² [Programma Gezonde Leefomgeving](#)

mensen in een kwetsbare positie tot een weinig duurzaam en ongezond leefmilieu. Het zijn ook wijken waar veel kracht en potentie in zit. Zo zijn er bijvoorbeeld veel buurtinitiatieven en is er veel groen en ruimte. In samenwerking met bewoners en professionals zijn al goede stappen gezet. Het verbeteren van de leefbaarheid, het aanpakken van de meervoudige problematiek en het benutten van de potentie staan voorop in deze Regio Deal.

Urgentie

De wijken Overvecht, Batau en Vollenhove vragen binnen de regio Utrecht de komende jaren om specifieke aandacht. Dit wordt onder meer bevestigd in het rapport van Rigo 'Veerkracht in corporatiebezit'³, de gezondheidsmonitor 19+ van de GGD uit 2016⁴ en het rapport 'de vergrijzing slaat toe in groeikernen' van PBL⁵. Ook de Leefbarometer uit 2018⁶ laat dit zien.

De coronacrisis en de daaruit volgende economische crisis maken het nog belangrijker om te investeren in deze wijken, die naar verwachting harder worden getroffen dan andere wijken en zowel een regionale als een rijkinzet vragen. Zo blijkt uit het Verslag werkgroep sociale impact van de Coronacrisis o.l.v. Burgemeester Halsema⁷ en de eerste cijfers over de periode maart/april 2020 waarbij het aantal bijstandsaanvragen in Overvecht met 50% is toegenomen t.o.v. januari/februari 2020⁸. Momenteel worden naar de gevolgen van de coronacrisis ook onderzoeken opgestart door de GGD en CPB die gericht zijn op wijken waar al achterstanden zijn⁹. De crisis maakt ook dat de toekomst voor de inwoners van deze wijken nog meer onzeker is geworden. Flexibiliteit in de aanpak en in de planning van de Regio Deal is nodig zodat vanuit de opgave in de wijken bijgestuurd kan worden op de projecten van de Regio Deal.

De problematiek in de drie wijken is vergelijkbaar: Vollenhove en Overvecht lijken qua bouw, opbouw en opgave op elkaar. Batau is gebouwd in een wat latere periode (de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw). De leefbaarheid staat in alle drie de wijken onder druk en er is sprake van een meervoudige problematiek¹⁰. Vijf hoofdthema's staan in deze Regio Deal centraal die niet los van elkaar gezien worden, waarbij elke wijk eigen accenten kent en een eigen aanpak vraagt. De aanpak van de Regio Deal sluit actief aan bij en beoogt een impuls te geven aan de lopende wijkaanpakken in de drie wijken, te weten Samen voor Overvecht, Betere Buurten (Batau) en Vollenhove Vooruit. De Regio Deal geeft een impuls en zorgt voor versnelling, verbreding en versterking van de bestaande wijkaanpakken.

a) Gezondheid

In de regio Utrecht streeft de Regio naar "Gezond Stedelijk Leven voor iedereen". Juist in deze naoorlogse wijken staat de ervaren gezondheid van mensen onder druk. Een combinatie van een stapeling van gezondheidsrisico's en sociaal-maatschappelijke achterstand op thema's als onderwijs, werk, wonen en veiligheid, leidt ertoe dat de levensverwachting in goed ervaren gezondheid beduidend lager ligt dan op ander plekken. Zo was de gemiddelde levensverwachting in gezonde levensjaren in de periode 2005-2008 in Overvecht 60 jaar tegenover 72 jaar in de aangrenzende wijk Noordoost. Groeikern Nieuwegein vergrijst snel en het aantal

---

³ https://www.rigo.nl/wp-content/uploads/2018/11/RIGO_Research_en_Advies_Veerkracht_in_het_corporatiebezit_Kwetsbare_bewoners_en_leefbaarheid-november-2018.pdf

⁴ https://www.ggdru.nl/fileadmin/Adviezen/Bestanden/Documenten/Rapporten/Gezondheidsmonitor_volwassen_en_en_senioren_2016_GGD_regio_Utrecht.pdf

⁵ https://data.pbl.nl/api/embed/infographic/data/nl/rpg13/004i/03/004i_rpg13_03_nl.pdf

⁶ <https://leefbaarometer.nl/resources/Leefbaarheid%20in%20Nederland%202018.pdf>

⁷ <https://vng.nl/sites/default/files/2020-05/eindverslag-werkgroep-sociale-impact-coronacrisis.pdf>

⁸ Gemeente Utrecht, 2020

⁹ <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/Briefadvies-Covid-19-Overleg-Planbureaus-Aandachtspunten-voor-een-herstelbeleid.pdf>

¹⁰ Burgerpeiling Zeist –wijkbelevingsonderzoek en onderzoek "Gezonde buurtaanpak Vollenhove Zeist" - opbrengsten gesprekken in de buurt met inwoners en (zorg)professionals & data-analyse

gezondheidsproblemen stijgt evenredig mee. Dit resulteert in de laagst gemiddelde ervaren gezondheid van de U16. In Vollenhove voldoet 40% van de bewoners niet aan de norm van voldoende gezond bewegen, tegen ruim 25% in heel Zeist¹¹.

b) Onderwijs

Taalachterstand bij kinderen op jonge leeftijd komt in deze wijken vaker voor. Juist in deze wijken is er een groter tekort aan docenten en extra ondersteuning. Dit heeft gevolgen voor de gelijke kansen voor alle kinderen. Vooral de grote overgang van het primair naar voorgezet onderwijs en de stap naar het beroepsonderwijs zijn lastig en leiden tot schooluitval. Het onderwijs (VO en beroeps) sluit onvoldoende aan op de arbeidsmarkt, waardoor veel jongeren moeite hebben met het vinden van passend werk. Het is een probleem wat in deze wijken extra sterk aan het licht komt en aansluit bij de bredere opgave om jongeren perspectief te bieden. In Overvecht heeft 14% van de jongeren tussen 17 en 22 jaar geen startkwalificatie of schoolinschrijving, terwijl dit in de gemeente Utrecht als geheel 6% is.¹²

c) Participatie en armoede

Multiproblematiek (waaronder armoede en gebrek aan participatie) komt veel voor in deze wijken. Er is een stapeling van problemen, zoals werkloosheid, lage inkomens (veel bewoners met een bijstandsuitkering), schuldenproblematiek en eenzaamheid en problemen die vaak generatie op generatie wordt doorgegeven. Deze kunnen leiden tot stress, een ongezonde leefstijl en een verminderde kwaliteit van leven. 12% van de Overvechters heeft moeite met rondkomen, terwijl 6% het Utrechts gemiddelde is. In Vollenhove kampt 16% van de bewoners met problematische schulden. In Nederland is dit 5,6%. Ook is 18% van de bewoners er ernstig eenzaam in de wijk. Dit is ruim 8 procent hoger dan in de rest van Zeist¹³.

De doorstroming in de naoorlogse wijken Overvecht en Vollenhove is hoog¹⁴. Mensen die opklimmen op de sociale ladder verlaten de wijk en hiervoor komen, mede versterkt door regelgeving zoals passend toewijzen, nieuwe bewoners uit de laagste inkomensgroepen terug. De zelfredzaamheid in de wijken is relatief laag, terwijl het ontbreekt aan dragend vermogen en sociale samenhang om elkaar op te vangen¹⁵.

d) Veiligheid en ondermijning

Het gebrek aan kansen voor veel bewoners (zie c) en dragend vermogen in de wijken is een voedingsbodem voor overlast en ondermijnende criminaliteit. Op dit gebied zijn er directe (criminele) verbanden tussen Overvecht en Vollenhove. Overlast die in de buurten wordt ervaren heeft negatieve effecten op de leefbaarheid. Zo voelt 48% van de inwoners van Overvecht zich weleens onveilig en ook in Batau en Vollenhove is het gevoel van onveiligheid groot en groeit de problematiek¹⁶. Dit komt mede door de fysiek ruimtelijke opzet van de wijken: de bouwblokken zijn fors, de woningvoorraad is er eenzijdig en de openbare ruimte is er vaker anoniem.

e) Wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid

Een belangrijke en grote opgave is het verbeteren van het woon- en leefklimaat in de drie wijken. De tevredenheid en woonplezier bij de bewoners in de buurten is laag¹⁷. In Vollenhove is maar liefst 26% niet tevreden over de woning¹⁸, terwijl dit in Zeist gemiddeld maar 6% is. Dit wordt voor het grootste deel bepaald door de massaliteit van de woongebouwen, de ervaren anonimiteit en de samenstelling van de bewoners. Het verbeteren van woningen, buitenruimte en voorzieningen is duur, maar hoognodig. Overvecht, Vollenhove en Batau zijn destijds gebouwd

---

¹¹ GGD, gezondheidsmeter

¹² Wistudata

¹³ Dimensus/Companen – onderzoek wonen, welzijn, zorg

¹⁴ Jaarcijfers woningcorporatie Woongoed Zeist van diverse jaren

¹⁵ Burgerpeiling Zeist - sociale kracht monitor

¹⁶ Burgerpeiling Zeist -wijkbelevingsonderzoek

¹⁷ Leefbarometer (landelijk) en lokale burgerpeilingen

¹⁸ Burgerpeiling Zeist –wijkbelevingsonderzoek// Nieuwegein – Sociale Kracht monitor

met oog op kwantiteit en bouwsnelheid. In de huidige tijd met de veranderende bewonerssamenstelling sluit die opzet niet meer aan bij de huidige woonwensen. Veel van de woningen zijn technisch en energetisch verouderd, niet duurzaam en nog aangesloten op aardgas. De woningen zijn toe aan herontwikkeling en verduurzaming, dit in combinatie met de grote opgave om woningen toe te voegen¹⁹ en worden er mogelijkheden bekeken voor verdichting (soms door het toevoegen van flexwoningen of in de vorm van tiny housing). Ook de leefomgeving is van invloed op de woonbeleving, het welzijn en de gezondheid van bewoners. De fysieke opzet van de wijken sluit niet meer aan bij het huidige gebruik. De openbare ruimte wordt als anoniem en onveilig ervaren. Bewoners voelen tevens weinig verantwoordelijkheid voor de omgeving.

Aansluiting bij regionale beleidsdoelen, programma's of actieplannen

Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen

In de regio Utrecht staat "Gezond Stedelijk Leven voor iedereen" centraal en loopt als een rode draad door het beleid van de provincie en gemeenten door te streven naar een regio met gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving. In een gezonde regio hebben mensen bovendien een passende baan of opleiding of zijn ze op een andere manier actief bij de samenleving betrokken. Men kan er prettig wonen in een schone, groene omgeving met zo min mogelijk overlast. Een omgeving die uitnodigt tot een gezonde levensstijl, aanzet tot beweging en levendig is door de recreatieve en culturele functies. Waar ontmoeting vanzelfsprekend is. Waar duurzaamheid de norm is. Dit terwijl de regio economisch sterk blijft, juist door aandacht te hebben voor gezond stedelijk leven voor iedereen. Daarmee sluit Gezond Stedelijk Leven aan bij het doel van de Regio Deal om de brede welvaart in het gebied te versterken.

Het provinciale beleid voor "Gezond Stedelijk Leven voor iedereen" is onder meer verankerd in de Regionaal Economische Agenda²⁰ en de concept-ontwerp Omgevingsvisie Provincie Utrecht²¹. In de Sociale Agenda in wording van de provincie Utrecht en in de wijkaanpakken staan veerkracht, inclusiviteit, sociale participatie en het versterken van acceptatie van kwetsbare groepen, naast het bestrijden van eenzaamheid, discriminatie en laaggeletterdheid, centraal. Nabijheid en toegankelijkheid van onderwijs en zorg zijn essentieel, evenals een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

In de gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Zeist wordt al lange tijd gewerkt aan Gezond Stedelijk Leven voor alle inwoners met een integrale gerichte wijkaanpak om de leefbaarheid in brede zin te verbeteren. De aanpak in de Regio Deal sluit actief aan bij en beoogt een impuls te geven aan deze lopende wijkaanpakken. Problemen en uitdagingen in de wijken worden integraal aangepakt en worden niet los van elkaar gezien. Juist die samenhangende aanpak en het samenwerken met bewoners en professionals zorgt voor de stappen voorwaarts. De Regio Deal geeft een impuls en zorgt voor versnelling, verbreding en versterking van de bestaande wijkaanpakken.

Samen voor Overvecht

In de afgelopen jaren is vanuit de gemeente Utrecht samen met bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers gewerkt aan het vergroten van de leefbaarheid en de veerkracht van Overvecht en haar bewoners. Vanuit de integrale wijkaanpak "Samen voor Overvecht"²² werken deze lokale partners samen op concrete locaties aan kansen die de wijk op meerdere thema's vooruit helpen. De huidige wijkaanpak kent vijf ambities: 1) Veilige buurten, 2) Perspectief voor de jeugd versterken, 3) Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat, 4) Meedoen & ondernemen en 5) Plezierig wonen in een meer gemengde wijk. In de afgelopen jaren is een stevige basis gelegd met investeringen in het sociaal, economisch en het fysieke domein en op het gebied van veiligheid. Hiertoe horen initiatieven als het Techniek Experience Center, sociale renovatie in combinatie met

---

¹⁹ REP Utrecht en Woondeal Utrecht

²⁰ Regionaal Economische Agenda 2020-2027 (november 2019)

²¹ Ontwerp Omgevingsvisie Provincie Utrecht (maart 2020)

²² [Samen voor Overvecht](#)

fysieke renovatie van sociale huurwoningen, de Beroepentuin, Bouw=Wouw, buurtaanpakken en woningbouw op de NPD-strook. Met de impuls uit de Regio Deal wordt de wijkaanpak Samen voor Overvecht versneld en versterkt.

Batau: Betere Buurten

Met Betere Buurten zet de gemeente Nieuwegein de komende decennia in op een sociaal gedragen en integrale aanpak voor het verbeteren van de buitenruimte. Dit gebeurt nu al in zes buurten en Nieuwegein gaat hiermee ook in de zwakkere buurten van Batau aan de slag. De aanpak van de woonomgeving wordt verbreed op het gebied van veiligheidsbeleving, sociale samenhang, leefbaarheid, gezondheid, GGZ-problematiek en de kwaliteit en toegankelijkheid voorzieningen. Tegelijkertijd heeft de wijk een aantal locaties met veel potentieel (OV en transformatiemogelijkheden van kantoren naar woningen) en daarmee veel positieve effecten bij investeringen. In Batau ligt de focus op de Muntenbuurt, met door de centrumfunctie een uitstraling op heel de wijk. Met de impuls uit de Regio Deal wordt de Betere Buurten aanpak in Batau meer integraal, versterkt en verbreed.

Vollenhove Vooruit

Ondanks de nodige extra aandacht die al aan de wijk werd besteed is in 2018 in Vollenhove in de gemeente Zeist gestart met een intensief actieonderzoek en het VIP Vollenhove project²³, gericht op het vergroten van het woongeluk en de leefbaarheid. Aan de hand hiervan zijn toen diverse nieuwe projecten gestart voor en met bewoners. Door de gemeente is toen samen met lokale partners, op basis van onderzoekscijfers, geconcludeerd dat er nadrukkelijk aanleiding is dat de wijk meer aandacht verdient en dat de inzet te versnipperd was. In vervolg hierop is het ambitieprogramma "Vollenhove Vooruit"²⁴ vastgesteld voor de periode 2020-2035. De basis hiervoor zijn vier ambities: een vitale gemeenschap, diversiteit als kwaliteit, open en groen en een eigentijdse wijk. Uitgangspunt van de wijkaanpak is het streven naar een wijk waar iedereen plezierig, gezond en veilig woont (meer verbondenheid met elkaar en de buurt). Met de impuls uit de Regio Deal wordt de Vollenhove Vooruit-aanpak verdiept, versneld en versterkt. Het biedt extra mogelijkheden om de aanpak integraler in te zetten en de focus nog meer te richten op een ketenaanpak (pilot voor Vollenhove).

Kennisnetwerk en regionale verbinding

Met deze Regio Deal wordt in de wijken actief gewerkt aan het versterken van de leefbaarheid. De wijkaanpakken leveren lessen en ervaringen op die ook toegepast kunnen worden in andere gemeenten, binnen en buiten de regio Utrecht, voor wijken die vragen om een structurele integrale aanpak om de leefbaarheid en het toekomstperspectief van de bewoners te verbeteren. Om dit te faciliteren is het van belang een stevig kennisnetwerk op te bouwen, waarin Rijk, Regio en kennispartners elkaar vinden. Naast het feit dat Partijen van elkaar kunnen leren, hebben de betrokken gemeenten de intentie om op gelijksoortige thema's samen op te trekken in de uitvoering, zoals bijvoorbeeld inzet op een kansrijke start in Overvecht en Vollenhove.

Binnen dit kennisnetwerk in de regio Utrecht wordt specifiek een verbinding gezocht met de gemeente Amersfoort, waarvoor de wijk Soesterkwartier/Langs Eem en Spoor de provincie Utrecht en de gemeente Amersfoort gezamenlijk een soortgelijke aanpak gericht op vitale wijken opzetten. Partijen zetten zich actief in om de lessen uit deze Regio Deal te delen met de gemeente Amersfoort.

Eén overheid

Met deze Regio Deal wordt uitvoering gegeven aan Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. Vanwege de steeds complexere en meer integrale vraagstukken wordt samenwerking tussen Rijk, Regio en andere partners steeds cruciaal. Deze relatief nieuwe manier van interbestuurlijk samenwerken sluit aan bij de gebiedsgerichte aanpak die gemeenten uitvoeren en Rijk en

---

²³ Actieonderzoek van de gemeente samen met Seven Senses (2018)

²⁴ <https://www.zeist.nl/inwoner/wonen-en-verbouwen/projecten/vollenhove-vooruit/>

provincie voor ogen hebben. Door dicht op de samenleving als 'één overheid' te opereren kan direct worden geschakeld tussen de diverse overheidslagen, kunnen knelpunten (in wet- en regelgeving) gezamenlijk en gericht worden opgelost en leidt de effectieve kennisuitwisseling tussen Partijen er bovendien toe dat het gezichtsveld van de diverse overheidslagen wordt verbreed en verdiept.

Aansluiting bij nationale beleidsdoelen of programma's

Het Rijk wil samen met de Regio door middel van een samenhangende integrale aanpak in de regio de leefbaarheid in de wijken verbeteren en gezond stedelijk leven stimuleren. Deze aanpak sluit aan bij verschillende nationale beleidsdoelstellingen om onderwijsachterstanden te bestrijden, het perspectief voor kwetsbare groepen te verbeteren, gezondheidsachterstanden te verminderen, het woningaanbod te verbeteren en te verduurzamen, het vergroten van de veiligheid voor burgers, het tegengaan van ondermijning en het voorzien in en waar nodig versterken van de sociale infrastructuur.

Inzet van het Rijk samen met de Regio is ook van belang om de opbrengst van de inzet binnen de Regio Deal om te zetten in duurzame resultaten op de langere termijn (tot 2030). Uit de ervaring met de wijkvernieuwing blijkt dat hiervoor langjarig commitment voor een aanpak noodzakelijk is. Dit wordt onderstreept in de uitkomsten van recente onderzoeken²⁵.

Concreet sluit de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove aan bij de volgende nationale beleidsdoelstellingen en programma's:

- Voor het thema **gezondheid** wordt aangesloten bij de programma's Kansrijke Start en Juiste Zorg op de Juiste Plek van het ministerie van VWS en bij de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid en het Nationaal Preventieakkoord.
- Voor het thema **onderwijs** wordt aangesloten bij de nationale doelen om kansengelijkheid te bevorderen, overgangen in het onderwijs te versoepelen en schooluitval terug te dringen. Daarnaast wordt aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie van het ministerie van OCW en bij de aanpak van het lerarentekort.
- Op het gebied **veiligheid en ondermijning** wordt aangesloten bij het breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit van het ministerie van JenV.
- Op het gebied van **wonen** wordt aangesloten bij gemaakte afspraken in de Woondeal regio Utrecht²⁶, de woningbouw impuls en versnellingsopgave, verstedelijkingsstrategie, NOVI/ omgevingsagenda, Ruimtelijk Economisch Programma, MIRT verkenning en onderzoek voor de provincie Utrecht. Mogelijke deelname van de drie gemeenten aan de City Deal deelmobiliteit wordt verder verkend.
- Op het gebied van **duurzaamheid en aardgasvrije wijken** wordt aangesloten bij het Kennis- en leerprogramma van het interbestuurlijke Programma aardgasvrije wijken (PAW) van het ministerie van BZK en de City Deal 'Een aardgasvrije wijk, een betere wijk'²⁷. Overvecht is in 2018 aangewezen als proeftuin aardgasvrije wijk binnen het PAW. De gemeente Zeist heeft een aanvraag ingediend voor de 2^e ronde proeftuinen aardgasvrije wijken, welke bij het sluiten van deze Regio Deal nog wordt beoordeeld. Het streven is om Vollenhove ook te laten participeren in de City Deal 'Een aardgasvrije wijk, een betere wijk'. Ook wordt aangesloten bij de Bestuursvereenkomst uitvoeringspilot 'Klimaatadaptatieve herstructurering van verschillende typen woonwijken'²⁸.

---

²⁵ Leefbaarheid in Nederland (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/08/16/leefbaarheid-in-nederland-2018>) en Veerkracht in corporatiebezit (<https://dkvwg750av2j6.cloudfront.net/m/16e458814e279f4a/original/Rapport-Veerkracht-van-het-corporatiebezit-RIGO-30-januari-2020.pdf>).

²⁶ De woondeal is in 2019 gesloten tussen het ministerie van BZK en de regio Utrecht, over een meerjarig partnerschap om de stedelijke vernieuwing en verdichting in de regio Utrecht vorm te geven en uit te voeren.

²⁷ Deze City Deal wordt op dit moment nog verkend.

²⁸ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-53994.pdf>

- Daarnaast wordt aangesloten bij het programma Leefbaarheid en Veiligheid voor Overvecht en Batau.²⁹

Komen het volgende overeen:

1. Ambitie, doel, beoogde resultaten en aanpak Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Artikel 1 – Ambitie

Partijen werken gezamenlijk aan leefbare, veilige, groene en gezonde wijken met gelijke kansen voor iedereen. Wijken waar iedereen mee kan doen, waar mensen zich thuis voelen in een schone omgeving met zo min mogelijk overlast. Een omgeving die uitnodigt tot een gezonde levensstijl, aanzet tot beweging en levendig is door de recreatieve en culturele functies van de stad. Een plek waar ontmoeting vanzelfsprekend is en duurzaamheid de norm is. In een gezonde wijk hebben mensen een passende baan of opleiding of zijn ze op een andere manier actief bij de samenleving betrokken.

Samenvattend is de overkoepelende ambitie van de Partijen om het toekomstperspectief voor de bewoners in de wijken Overvecht, Batau en Vollenhove te verbeteren.

Artikel 2 – Gezamenlijke uitgangspunten

Naast de in artikel 1 beschreven overkoepelende ambitie delen Partijen een aantal uitgangspunten voor deze Regio Deal:

- In de wijken wordt ingezet op een integrale gebiedsgerichte aanpak die de vijf overkoepelende thema's combineert: 1) gezondheid, 2) onderwijs, 3) participatie en armoede, 4) veiligheid en ondermijning en 5) wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid. Hetzij in verschillende vormen en met verschillende accenten per wijk. In elke wijkaanpak komen ten minste vier van deze thema's terug.
- De thema's kunnen niet los van elkaar worden gezien. Een gezonde leefomgeving draagt bijvoorbeeld bij aan gezondheid en veiligheid. Datzelfde geldt voor focus op participatie en armoede; mensen die aan het werk gaan of op een andere manier een zinvolle dagbesteding vinden, worden gezonder. En een goede gezondheid is een voorwaarde voor participatie in onderwijs en de maatschappij.
- De drie wijkaanpakken zijn integraal: de opgaven in de wijken worden in samenhang aangepakt. Door gelijktijdig in te zetten op zowel de individuele wijkbewoner (o.a. via de aanpak armoede, schulden, multi-problematiek en onderwijs) als op de wijk (o.a. leefomgeving, woningvoorraad), werken Partijen vanuit verschillende perspectieven aan wijkverbetering en gaat zowel de individuele bewoner als de wijk erop vooruit. De inzet wordt gewijzigd van een aanbod naar een vraaggerichte aanpak.
- Binnen de wijken wordt de focus gelegd op specifieke doelgroepen. Deze doelgroepen wisselen per wijk. Partijen vinden het van belang om de bewoners mee te nemen in de aanpak en actief te betrekken bij de vormgeving en uitvoering hiervan. Het bewonersperspectief stellen Partijen centraal. Het is geen aanpak voor de wijken, maar met de wijken (vooral met de bewoners en ondernemers). Dat draagt ook bij aan het vergroten van de betrokkenheid van de bewoners en ondernemers bij de wijk en hun woonomgeving.
- Partijen vinden het belangrijk om één verhaal te vertellen in de wijk. Met de Regio Deal wordt de bestaande wijkaanpak geïntensiveerd.
- Partijen benutten de kansen in de wijken en benadrukken positieve aspecten en ontwikkelingen.
- Partijen benutten waar mogelijk kansen om lopende (of al geplande) trajecten te versterken en integraler te maken.

---

²⁹ Kamerbrief 'Voortgang programma Leefbaarheid en Veiligheid, 31 maart 2020.

- Partijen hechten aan een nauwe samenwerking met partners in de wijken, zoals bewonersorganisaties, ondernemers, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, zorg- en hulpverleners, politie en maatschappelijke organisaties, en partners daarbuiten die verbonden zijn aan de wijk, zoals veiligheidspartners (waaronder RIEC en RVS) en kennisinstellingen (waaronder RIVM, Universiteit Utrecht, GGD en Pharos).
- Partijen beogen met deze Regio Deal een vliegwieleffect te creëren om een bredere beweging op gang te brengen en een impuls te geven die structureel effect heeft.

Artikel 3 - Doel

Naast de gezamenlijke ambitie en doelen zijn per wijk afzonderlijke doelen geformuleerd, die aansluiten bij de lopende wijkaanpak in die wijk en bij de vijf thema's van de Regio Deal.

OVERVECHT

In Overvecht werken gemeente Utrecht, lokale partners en bewoners samen aan een wijk waar bewoners prettig samenleven, waar de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen. Een wijk die ook aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, investeerders en ondernemers. Met deze Regio Deal wordt voor Overvecht ingezet op drie van de vijf ambities van deze lopende wijkaanpak Samen voor Overvecht. Deze hebben een extra impuls nodig naast de inzet vanuit de lopende wijkaanpak:

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, gezondheid)
2. Perspectief voor de jeugd versterken (thema's onderwijs, gezondheid en veiligheid en ondermijning)
3. Meedoen en ondernemen (thema's participatie en armoede, veiligheid en ondermijning)

Ad 1)

- Realiseren van een aantrekkelijke, schone, groene, gezonde, veilige en klimaatbestendige woonomgeving door de herinrichting van de openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen en verblijven.
- Sturing geven aan de fysieke ontwikkeling van Overvecht op buurtniveau gericht op wijkverbetering, door het opstellen van een omgevingsprogramma.
- Meer mogelijkheden voor gemengd wonen: gedeeltelijk huisvesten van een andere doelgroep in bestaande sociale woningbouwcomplexen waardoor een evenwichtige bewonerssamenstelling ontstaat en de leefbaarheid stijgt.

Ad 2)

- Het voorkomen van ongewenste en ongeplande zwangerschappen in Overvecht.
- Alle kinderen in Overvecht een kansrijke start bieden om ontwikkelingsachterstanden en veel problemen in het latere leven te voorkomen.
- De taalachterstand van alle Overvechtse kinderen op de leeftijd van vier jaar maximaal beperken en het bieden van aanvullende ondersteuning die hiervoor nodig is.
- Het maximale halen uit leerlingen in Overvecht die in potentie een havo of vwo opleiding kunnen volgen.
- Het aantrekken van voldoende en goede docenten (primair- en voortgezet onderwijs) voor de klas in Overvecht.
- Het maximaal voorbereiden van jongeren op het maken van een succesvolle studie- en beroepskeuze.
- Het voorkomen dat Overvechtse jongeren (t/m 23 jaar) aangetrokken worden tot, of doorgroeien in, de (drugs)criminaliteit door inzet van een brede veiligheidsaanpak gericht op het stellen van grenzen en het bieden van perspectief.

Ad 3)

- Samen met partners en werkgevers het perspectief op werk vergroten van bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het verbeteren van het gevoel van veiligheid op het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht.

- Samen met de ondernemers van het Bedrijventerrein komen tot een gedragen ontwikkelrichting en uitvoeringsprogramma voor een toekomstbestendig, veilig en duurzaam bedrijventerrein met een aantrekkelijk ondernemersklimaat.
- Samen met vastgoedeigenaren van het Centrumgebied van Overvecht werken aan een toekomstbestendig winkelcentrum en centrumgebied.

BATAU

Met de Regio Deal geeft de gemeente Nieuwegein in samenspraak met bewoners en ondernemers een nieuwe impuls aan een gezonde en stedelijke woonomgeving in Batau en bouwen aan een nieuwe aanpak die inzetbaar is in de rest van de jaren '70 en '80 wijken in Nieuwegein. Voor de wijk Batau wordt ingezet op vier doelen, die een verbreding en een versterking vormen van de lopende wijkaanpak Betere Buurten:

1. Duurzaam vernieuwen van de openbare ruimte (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, veiligheid en ondermijning, gezondheid, participatie en armoede)
2. Bouw en transformatie (thema wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, veiligheid en ondermijning)
3. Gezondheid, participatie en armoede (thema's gezondheid en participatie en armoede)
4. Veiligheid (thema veiligheid en ondermijning)

Ad 1)

- In samenspraak met bewoners, ondernemers en andere stakeholders een aantrekkelijke en betrokken buurt maken; de verbrede Betere Buurten aanpak, door in te zetten op een uitgebreid participatietraject ter ondersteuning van de communitybuilding in de buurt en als opmaat naar maatwerk en ondersteuning op achterliggende thema's: veiligheid, gezondheid, participatie en armoede;
- Het doel is om in de Muntenbuurt in Batau de buitenruimte duurzaam te vernieuwen, zodat bewoners daar ook in de toekomst prettig kunnen wonen. Dit betekent een groene, schone, hele, veilige, gezonde en duurzame herinrichting van de openbare ruimte.

Ad 2)

- Het doel van de bouw- en transformatieopgave is een toekomstbestendig winkel- en zorgcentrum in de Muntenbuurt en een duurzame, passende en levensloopbestendige woningvoorraad. De eerste stap hierbij is een gedragen visie op de gebiedsontwikkeling en het benoemen en agenderen van deelprojecten.
- Tevens is het doel bij deze transformatieopgave het voorkomen van ondermijning en de verweving van crimineel geld met vastgoed.

Ad 3)

- Het doel van participatie en communitybuilding in de buurt is, naast de herinrichting, het vergroten van de sociale samenhang. Hiermee wordt het netwerk verstevigd, wordt de veerkracht vergroot en vormt dit de opmaat naar een persoonlijke aanpak.
- Het doel is om in Batau een gezondere samenleving te creëren. Hierbij wordt specifiek aangesloten bij de speerpunten benoemd in het Nationaal Preventieakkoord, te weten het terugdringen en voorkomen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik.
- Het doel is het aanzetten tot sport en bewegen. Met de herinrichting is er aandacht voor groene routes; het is prettig om te fietsen of te lopen. En speelplekken en pleinen dagen uit tot sport en bewegen; dit wordt met activiteiten ondersteund.
- Partijen ondersteunen de inwoners van Batau om actief en naar vermogen mee te kunnen doen binnen de samenleving. Het doel is om inwoners duurzaam te laten participeren en daarmee de zelfredzaamheid en economische zelfstandigheid te bevorderen, bij meer specifieke problematiek wordt maatwerk geleverd.

- Partijen ondersteunen inwoners met een laag inkomen en schulden, zodat zij grip krijgen en houden op hun financiële situatie met als doel om uiteindelijk weer zelfredzaam te kunnen zijn, bij meer specifieke problematiek wordt maatwerk geleverd.

Ad 4)

- Het doel is een veilig Batau, waarin bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen. Een veilig Batau kan alleen bereikt worden door gezamenlijke inspanning van veiligheidspartners en betrokkenheid van ondernemers en bewoners.
- Buiten de reguliere werkzaamheden (aandacht voor zichtbare, high-impact crime) ligt de focus op: beter zicht op verborgen criminaliteit (ondermijning en jonge aanwas) om hier vervolgens een aanpak op te organiseren. Jongeren verdienen extra aandacht om te voorkomen dat ze het criminele pad kiezen door het stellen van grenzen en het bieden van perspectief.
- Het vergroten van weerbaarheid van inwoners en ondernemers op de thema's ondermijning en cybercrime.

VOLLENHOVE

Met de integrale aanpak van deze Regio Deal zet de gemeente Zeist samen met lokale partners en bewoners in op het georganiseerd en gezamenlijk aanpakken van bestaande problemen in Vollenhove en het versterken van de grote mogelijkheden en kansen die de wijk heeft. Het verder helpen van bewoners met achterstanden en het versterken van de participatie van bewoners is noodzakelijk en is de rode draad en ook de uitdaging in de wijkaanpak. Voor de wijk Vollenhove wordt ingezet op vier doelen, die aansluiten bij de lopende wijkaanpak Vollenhove Vooruit:

1. Een vitale gemeenschap (thema's gezondheid en onderwijs)
2. Diversiteit als kwaliteit (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid en participatie en armoede)
3. Open en groen (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, gezondheid en veiligheid en ondermijning)
4. Een eigentijdse wijk (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid en participatie en armoede)

Ad 1)

- Het doel is dat inwoners in de wijk Vollenhove zich thuis voelen in hun wijk en zich meer betrokken voelen met elkaar en met hun wijk. Projecten zijn gericht op meer participatie en samenwerking (bewoners bij elkaar brengen). Bewoners maken hierdoor stappen op de participatieladder.
- Gestreefd wordt naar een wijk waar de jeugd kansrijk opgroeit, ontmoeten centraal staat, iedereen mee doet en participeert.
- Voor de bewoners is de zorg toegankelijk en op maat. De gezondheid van de bewoners wordt aanzienlijk verbeterd. Welzijn en 1^e lijns zorg werken hiervoor nauw samen.
- Met name jongeren hebben meer kans om aan werk te komen en de deelname aan onderwijs groeit (minder cognitieve achterstanden).
- De aanpak van problematiek is veranderd van aanbod- naar vraag gestuurd. De hulpverlening is op deze manier georganiseerd en op elkaar afgestemd en kent korte lijnen.

Ad 2)

- Partijen willen dat Vollenhove een buurt is waarin bewoners in al hun diversiteit zich thuis voelen. Buren helpen en kennen elkaar meer dan nu en het hebben van sociale netwerken en structuren staat centraal.
- Bewoners die leven in armoede, schulden hebben of als er sprake is van multiproblematiek, krijgen de hulp op maat die nodig is (o.a. doorbraak methodiek).
- Hierbij is het doel is te komen tot een gevarieerd woningaanbod en (een) doorbreking(en), waar mogelijk, van het monotone karakter van de woongebouwen en de wijk, waarbij ook de goede ligging wordt benut.

- Er wordt meer ruimte gecreëerd voor initiatief en ondernemerschap, o.a. ook om mogelijkheden voor werkgelegenheid te vergroten.

Ad 3)

- De wijk Vollenhove wordt schoon, bewoners voelen zich meer verantwoordelijk. Er is volop ruimte voor sport, spel en bewegen voor iedereen.
- De verbinding tussen wonen en groen binnen en ook naar buiten de wijk wordt verbeterd.
- Sociale veiligheid is een belangrijk doel zeker als het gaat om de loop- en fietsroutes en de verdere openbare ruimte binnen de wijk.
- De georganiseerde criminaliteit binnen de wijk komt beter in beeld door de meldingsbereidheid van de bewoners te vergroten en de weerbaarheid van specifiek jongeren te vergroten, waardoor de georganiseerde criminaliteit en ondermijning gericht tegen kan worden gegaan.

Ad 4)

- De buurt is klaar voor klimaatverandering. De ambitie is dat Vollenhove in 2030 aardgasvrij is en een forse energiebesparing gerealiseerd kent. Bij de aanpak wordt ook circulariteit betrokken. Dit wordt ook betrokken bij de te ontwikkelen gebiedsvisie.
- Dit wordt gecombineerd met mogelijkheden op stage- en werkgelegenheid plaatsen en het vergroten van de bewustwording van bewoners op het gebied van duurzaamheid.
- Nieuwe vormen van mobiliteit worden gestimuleerd. Aandacht bestaat voor betere verbindingen met de omgeving, vooral richting Utrecht Science Park, Amersfoort en Utrechtse Heuvelrug, doel is ook om een bloeiende deeleconomie te realiseren, gebruik makend van alle aanbod dat er al is.

Artikel 4 –Beoogde resultaten

Partijen beogen met de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove de genoemde doelen te verwezenlijken door een integrale en per wijk unieke aanpak. De beoogde resultaten zijn als lijst per wijk opgenomen in bijlage I. De beoogde resultaten zijn (veelal) op outputniveau beschreven.

Monitoring en kennisdeling

Partijen werken samen met relevante partners, zoals het RIVM, de GGD en de Universiteit Utrecht, aan het opzetten van een monitoringssystematiek voor deze Regio Deal. De provincie Utrecht coördineert dit monitoringstraject. Onderstaande lijst is een eerste, niet limitatieve, aanzet van indicatoren (outcome) op basis van bestaande monitors binnen de drie gemeenten³⁰. Deze indicatoren vormen de basis voor de monitoring en zullen verder worden uitgewerkt en toegespitst op de specifieke problematiek in de verschillende wijken. Daarnaast zetten Partijen in op een participatieve monitoring, waarbij bewoners en professionals in de wijken op diverse manieren worden betrokken bij het verzamelen van gegevens en informatie.

1. Gezondheid

- mate van ervaren gezondheid (beweeg- en fitnorm)
- percentage overgewicht
- percentage artsbezoek
- aantallen GGZ cliënten

2. Onderwijs

- aantallen kinderen met een taal/leerachterstand
- aantallen vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (schooluitval)
- aantallen leerlingen dat doorstroomt naar HAVO en VWO
- aantallen leerlingen met een onderwijsachterstand

---

³⁰ De indicatoren zijn voornamelijk gebaseerd op beschikbare monitoren zoals de Sociale Kracht monitor, de Gezondheidsmonitor, de armoedemonitor, Waar staat je gemeente en verschillende wijk- en buurtprofielen.

3. Participatie en armoede

- aantallen bewoners met betaald en onbetaald werk
- aantal (bijstand) uitkeringsgerechtigden
- aantallen personen met problematische schulden (schulddienstverleningstrajecten)
- ervaren gevoelens van eenzaamheid
- aantallen deelnemers aan dagbesteding of vrijwilligerswerk
- % bewoners dat meedoet

4. Veiligheid en ondermijning

- veiligheidsbeleving (ervaren gevoel van veiligheid)
- percentage ervaren geluids/burenoverlast
- criminaliteitscijfers uitgesplitst naar inbraak, geweld en vermogensdelicten
- aantal woonoverlast casussen
- aantal ontvangen meldingen

5. Wonen, gezonde leefomgeving, duurzaamheid en groen

- leefbaarheidsbeleving (tevreden over buurt en woon/leefomgeving)
- tevredenheid over woning
- aanwezigheid groen in wijk en directe omgeving
- gesignaleerde wijzigingen in de verhuisbewegingen

Artikel 5 – Inzet en aanpak

Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet om de beoogde resultaten van Regio Deal Vitale Wijken Overvecht, Vollenhoven en Batau te realiseren, waarbij de Regio uitvoering geeft aan de aanpak van de Regio Deal zoals uitgewerkt in dit artikel. Partijen benadrukken dat het zwaartepunt van de aanpak in de drie wijken ligt. Iedere wijk kent zijn eigen unieke aanpak in deze Regio Deal, waarbij aan wordt gesloten bij de bestaande wijkaanpakken en samenwerking met wijkcoalities. De gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Zeist nemen het voortouw en faciliteren de wijkcoalities om vanuit hun netwerk samen te werken.

OVERVECHT

Hieronder volgt een beschrijving van de activiteiten per ambitie die bijdragen aan de genoemde doelen. Naast deze concrete activiteiten in de wijk gaat het ook om samenwerking en verkenning met het Rijk ten aanzien van knelpunten in wet- en regelgeving. De aanpak in de wijk Overvecht kent per doel een aantal samenhangende elementen. De aanpak wordt actiegericht gevolgd en bijgestuurd volgens het principe 'volgen, spiegelend, leren'.

Plezierig wonen in een meer gemengde wijk (thema wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, gezondheid)

- Investeren in de openbare ruimte gelijktijdig met vier sociale en fysieke renovatieprojecten van flats, waarbij met ingrepen de relatie met de openbare ruimte en het groen worden versterkt. Bijvoorbeeld door tweezijdige uitgangen te creëren en/of de garageboxen om te bouwen naar woningen of bedrijfsruimtes. In de openbare ruimte wordt ingezet op een gezonde, groene, veilige, duurzame inrichting die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en verblijven.
- Investeren in de openbare ruimte waarbij werk met werk gemaakt kan worden vanwege vervanging van de riolering, de herinrichting van 50 km straten naar 30 km starten en andere geplande werkzaamheden. Hier wordt steeds de keuze gemaakt voor integrale projecten waarbij zoveel mogelijk aan de slag gegaan wordt in gebieden waar ook een sociale aanpak actief is (bijvoorbeeld de buuraanpakken in de Themadreef en de Zambesidreefbuurt) en de sociale renovaties door de woningbouwcorporaties plaatsvinden.

- Het investeren in het Groene Lint rond Park de Watertoren en de watertoren met als doel de huidige ontmoetingsplek samen met de buurt te verbeteren en uit te bouwen naar een plek met positieve uitstraling voor de wijk.
- Het maken van een omgevingsprogramma voor Overvecht waarin op buurtniveau de (fysieke) ingrepen beschreven staan die bijdragen aan de opgave in de buurt met als doel richting geven aan wijkverbetering door middel van fysieke ingrepen. Hierop volgt een wijkakkoord met afspraken over de uitvoering van projecten en over de samenwerking.
- De gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Zeist gaan in overleg met het ministerie van BZK en enkele woningbouwcorporaties kijken naar het gericht gebruik van de wettelijke mogelijkheden t.a.v. toewijzing van sociale huurwoningen. Het doel is een betere mix van bewoners te realiseren en daarmee de concentratie van kwetsbare bewoners proberen te doorbreken. Door gericht toe te wijzen aan mensen die iets extra's willen doen, wordt ook bijgedragen aan het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners.

Perspectief voor de jeugd versterken (thema's gezondheid, onderwijs, veiligheid en ondernijning)

Het perspectief voor de jeugd wordt versterkt door de interventies te richten op 1) kansrijke start 0-4 jaar, 2) investeren in onderwijs, en 3) inzetten op jeugd en veiligheid: voorkomen van criminele carrières.

Kansrijke start 0-4 jaar (thema gezondheid)

Met de inzet op kansrijke start in Overvecht beoogt de gemeente Utrecht een manier van werken waarin het (ongeboren) kind en het gezin waarin hij/zij opgroeit en hun omstandigheden (huisvesting, werk, inkomen) centraal staan. De gemeente Utrecht organiseert concrete activiteiten waarvan bewoners gelijk gebruik kunnen maken, die voorzien in een behoefte van ouders en kinderen en waarmee echt iets verandert. Dit is aanvullend op de reguliere zorg. De inzet bestaat uit:

- Het inzetten van een coördinator Nu Niet Zwanger Overvecht gericht op de nulde en eerstelijnsorganisaties, zoals huisartsen, jeugdgezondheidszorg en buurtteams, volgens de methodiek van Nu Niet Zwanger.
- Multidisciplinair overleg (MDO) waarin complexe casuïstiek rondom (aanstaande) ouders en de aanpak om te doen wat nodig is, wordt besproken, aansluitend bij een doorbraaktafel (Citydeal inclusieve stad) en met gebruik van het OMO fonds voor Onconventionele Maatwerk Oplossingen.
- Het verruimen van kortdurende video-hometraining van ouders van kinderen tot 3 jaar. Centraal in de methodiek staat het bekijken en bespreken met de ouders van korte video-opnames van de 'alledaagse omgang' thuis, waarbij de focus ligt op de initiatieven van het kind en het contact tussen ouders en kind. Dit stimuleert de gezonde ontwikkeling van het kind.
- Opgavegerichte aanpak van een kansrijke start voor jonge kinderen (0-4 jaar) binnen buurtaanpak THEMA-dreven. Aansluitend bij de behoefte van (aanstaande) ouders zet de gemeente Utrecht in op het versterken van de eigen kracht en het eigen netwerk. De aanpak betreft een innovatieve integrale inzet op een kansrijke start waarin vanuit alle domeinen die van invloed zijn op een kansrijke start samen wordt gewerkt aan innovatieve acties en interventies op maat.

Inzetten op onderwijs (thema onderwijs)

- Investeren in passende voorschoolse educatie. Overvecht kent een relatief hoog percentage peuters met risico op taalachterstanden die voorschool krijgen aangeboden. Niet alle ouders maken gebruik van dit aanbod. De gemeente Utrecht wil de deelname aan de voorschool stimuleren om deze kinderen maximaal te bereiken. Concreet betekent dit een investering in extra maatwerk bijvoorbeeld door het bieden van kleinere groepen, extra inzet van pedagogische medewerkers, meer inzet op ouderbetrokkenheid en opvoedondersteuning en mogelijkheden voor verbindingsgroepen met het basisonderwijs. Deze initiatieven worden in

samenwerking en afstemming met aanbieders van voorschoolse educatie, basisonderwijs en zorgprofessionals opgezet en uitgevoerd.

- Het opzetten van de opleiding Urban teaching samen met de Utrechtse lerarenopleidingen. De diverse samenstelling van de klassen maken het extra uitdagend om alle leerlingen op maat les te geven. Met de opleiding zijn docenten beter uitgerust en blijven docenten gemotiveerd blijven om in Overvecht les te geven.
- De Brede School Academie, een plek waar gemotiveerde kinderen hun leerpotentie waar kunnen maken, zal de komende jaren transformeren naar een digitaal lesaanbod dat binnen het reguliere lesprogramma gebruikt kan worden. In Overvecht blijft er extra leertijd met intensieve begeleiding. Vanaf groep 6 wordt er na schooltijd met begeleiding vanuit school (leerkracht en/of onderwijsassistent) gewerkt met de (digitale) BSA methodiek aan het versterken van de basisvaardigheden zoals het voorbereiden op het voortgezet onderwijs. De inzet is in nauwe afstemming met de scholen in Overvecht.
- Het maximaal voorbereiden van jongeren op een succesvolle studie- en beroepskeuze door loopbaanbegeleiding en oriëntatie meer als een doorgaande leerlijn in te richten, samenhangend, en alle scholen daarin meenemend.

Veiligheid: voorkomen dat jongeren 'kiezen' voor een criminele carrière (thema veiligheid en ondermijning)

Om te voorkomen dat jongeren (t/m 23 jaar) aangetrokken worden tot, of doorgroeien in, de (drugs)criminaliteit, is een sterke preventieve én repressieve focusaanpak nodig. Onderstaande, samenhangende actielijnen zijn gericht op het individu, op het netwerk daaromheen, op de buurt en op de wijk.

- Vergroten van maatschappelijke weerbaarheid. Door voorlichting, training, dialoog, gerichte communicatie vergroten we de weerbaarheid van (groepen) mensen in de wijk. De gemeente Utrecht richt zich hierbij onder andere op scholen, ouders en ondernemers.
- De gemeente Utrecht start een preventieve en repressieve persoonsgerichte aanpak, enerzijds gericht op het voorkomen dat jonge individuen doorgroeien richting de zware (drugs)criminaliteit, anderzijds een persoonsgerichte aanpak op zichtbare negatieve rolmodellen. Onderdelen van de aanpak zijn dus zowel repressie als perspectief.
- Misdaad mag niet lonen, grenzen moeten worden gesteld. Dit vraagt een duidelijke aanpak op locaties, groepen, fenomenen, gebieden en delicten. De gemeente Utrecht stelt voor Overvecht een interventiespecialist aan en de gemeentelijke handhavingcapaciteit wordt vergroot, specifiek voor Overvecht. Samen met RIEC-partners ontwikkelt de gemeente Utrecht een wijkgerichte interventie-aanpak, te denken valt aan een integraal interventieteam. Na afloop van een integrale actie met impact op de wijk wordt ook de gemeenschap meegenomen ter vergroting van het bewustzijn en de maatschappelijke weerbaarheid.

Meedoen en ondernemen (thema participatie en meedoen)

- Het versterken van de stedelijke Actieagenda Werkbeweging in Overvecht waarbij meer persoonlijke aandacht wordt gegeven aan werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt met daarbij aandacht voor het stap voor stap begeleiden naar werk en het wegnemen van belemmeringen. Werkbeweging kenmerkt zich met name door een maatwerkgerichte en persoonlijke aanpak. Dat is juist in Overvecht cruciaal omdat veel inwoners de afstand tot het stadskantoor letterlijk en figuurlijk als groot beschouwen. Bestaande trajecten worden niet voor iedereen met grote afstand als passend ervaren. Daarom gaat de gemeente Utrecht, passend binnen de kaders van de wet, experimenteren met het op maat maken van trajecten voor mensen in de wijk. Er wordt vanuit de inwoner gekeken naar wat nodig is om een stap te zetten, met veel aandacht voor gesprekken en ontmoetingen met zowel bijstandsgerechtigden als ondernemers en lokale partners. De Regio Deal biedt de mogelijkheid om deze vraaggerichte experimenten op te zetten en uit te bouwen vanuit de wijk. De gemeente Utrecht gaat nog intensiever de samenwerking opzoeken met lokale partners, ondernemers en werkgevers in Overvecht. Het bouwen van dit netwerk past bij de integrale dienstverlening zoals de gemeente Utrecht die beoogt. De te ontwikkelen experimenten richten zich derhalve niet alleen op het vinden van een baan, maar

versterken een aanpak gericht op het oplossen of in kaart brengen van de thema's en belemmeringen die de inwoner onderweg kan tegenkomen, zoals schulden en werk of armoede en werk, taalachterstand en cultuur, laaggeletterdheid of lifecoaching. De gemeente Utrecht gaat samen met de inwoner de belemmeringen prioriteren en beheersbaar maken zodat op termijn een traject naar werk mogelijk wordt. Onder andere het WSP, leerwerkloket en schuldhulpverlening worden betrokken bij de oplossingen.

De Gemeente Utrecht zet in op drie soorten interventies die elkaar en Overvecht versterken: 1) integrale maatwerk dienstverlening op buurtniveau, 2) samen met lokale ondernemers het creëren van banen en 3) specifieke aandacht aan het verminderen van vooroordelen op de arbeidsmarkt. De resultaten van de verschillende experimenten geven kleur aan wat werkt in de wijk. De resultaten worden zowel gedeeld met de andere wijken in de gemeente ten behoeve van nieuwe aanpak en dienstverlening in de andere Utrechtse wijken, alsook met de andere gemeenten in de regio.

- Het inzetten van een bedrijventerreinmanager op het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht met als doel het vergroten van de veiligheid, controle en sociale cohesie.
- Het samen met ondernemers van het Bedrijventerrein komen tot een gedragen ruimtelijk-economische ontwikkelrichting en uitvoeringsprogramma met als doel kaders en randvoorwaarden voor toekomstige ontwikkeling waarbij ruimtelijke, fysieke en sociale investeringen hand in hand gaan.
- Het samen met vastgoedeigenaren van het winkelcentrum Overvecht Centraal komen tot een ontwikkelperspectief voor het centrumgebied.

BATAU

De basis van de aanpak in Batau wordt gevormd door het programma Betere Buurten. De gemeente Nieuwegein gebruikt de stevige basis die al is gelegd en breidt die uit met de investeringen uit de Regio Deal.

Duurzame woonomgeving (thema wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, veiligheid, gezondheid en participatie)

In de gesprekken met de buurt haalt de gemeente Nieuwegein via verschillende instrumenten signalen en ideeën op over de openbare ruimte, veiligheid, gezondheid, armoede en participatie. In verschillende themabijeenkomsten en ontwerpessies wordt hier verder op ingegaan.

Op basis van de kansen en ideeën wordt een ontwerp voor de openbare ruimte opgesteld; groen, spelen, ontmoeten, toegankelijkheid, klimaatadaptatie. Ideeën en (bewoners)initiatieven die eenvoudig te realiseren zijn worden direct uitgevoerd samen met de buurt (quick wins). Voor de uitvoering van het grote werk volgt een fasering met daarin welke deelgebieden wanneer kunnen starten, afgestemd op werkzaamheden rond de transformatie van de panden.

Transformatie en Bouwopgave (thema wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid)

Gemeente Nieuwegein stelt in samenwerking met lokale partners een gedragen ruimtelijke visie voor de Muntenbuurt op. De gemeente Nieuwegein zet hierbij in op het opwaarderen en verduurzamen van woningen en het transformeren van kantoren naar woningen in combinatie met goed geclusterde voorzieningen en een toekomstbestendig winkelcentrum. Specifieke aandacht vraagt de vermenging van crimineel geld met vastgoed. Er vinden nadere gesprekken plaats tussen het ministerie van JenV en (in eerste instantie) de gemeente Nieuwegein over de aanpak hiervan en eventuele preventieve mogelijkheden.

Deze visie moet leiden tot:

- Investeren in transformatie van oude kantoorpanden;
- Investeren in verzorgd wonen/passende woonvormen rondom voorzieningen;
- Investeren in het wijkwinkelcentrum.

Gezondheid en Participatie & Armoede (thema's gezondheid en participatie en armoede)

De afgelopen jaren is binnen Nieuwegein gewerkt aan de transformatie-agenda sociaal domein. Doelstellingen zijn een passende ondersteuning en een hoog niveau van participatie van alle inwoners, met en zonder beperking. Voor participatie en armoede heeft de gemeente Nieuwegein de beweging gemaakt van ondersteuning regionaal in de Lekstroom naar lokaal in de stad, waardoor er meer maatwerk geleverd kon worden en meer integraal kon worden gewerkt vanuit onder andere Participatiewet, WMO, Jeugdhulp, schulden, welzijn. Met de Regio Deal kan een volgende stap gezet worden en wordt onderzocht of een buurtgerichte, pro-actieve aanpak meerwaarde heeft ten opzichte van de stedelijke aanpak. Hierin gaat de gemeente Nieuwegein naar huishoudens toe, uitgaande van een integrale aanpak overstijgend over verschillende leefgebieden, en met maatwerk doen wat nodig is.

Samen met de inwoners binnen de wijk en lokale partners gaat de gemeente Nieuwegein een activiteiten uitvoeren waarbij inwoners, zowel volwassenen als kinderen, gestimuleerd worden om in actie te komen. Doel is dat zij zich na afloop gezonder voelen en meer welbevinden ervaren. Tevens zijn ze in staat om actiever te participeren en ervaren meer zelfredzaamheid.

Activiteiten zijn gericht op:

- Geven van inzicht (positieve framing: wat levert het je op?)
- Concrete aanpak (doen en ervaren)
- Inwoners leren van elkaar (voorbeeldfuncties)
- Betrekken van ouders en kinderen
- Versterken van cohesie binnen de wijk
- Versterken zelfredzaamheid

Afhankelijk van de behoefte van de inwoners voert de gemeente Nieuwegein collectieve activiteiten uit en biedt individuele hulp in maatwerk. De gemeente Nieuwegein biedt professionele ondersteuning aan, maar organiseert ook dat inwoners elkaar kunnen helpen en stimuleren.

Concreet betekent dit voor Participatie, armoede en gezondheid:

- **Inzet van lokaal werkteam/Geynwijs** : professionals gaan in gesprek met inwoners om helder te krijgen welke stappen zij kunnen zetten op de participatieladder, wat zij hierin zelf kunnen en op welk gebied zij passende ondersteuning nodig hebben. Het lokaal werkteam werkt integraal. Als er ondersteuning nodig is op andere levensgebieden, zoals WMO, welzijn, schulden en zorg, dan wordt die expertise erbij gehaald. De gemeente Nieuwegein is alert op het bespreekbaar maken en verminderen van laaggeletterdheid van inwoners. In Nieuwegein zijn er veel activiteiten en cursussen voor laaggeletterden. De bibliotheek speelt hierin een centrale rol. Ook deze expertise wordt erbij gehaald indien nodig.
- **Extra werkgeversondersteuning**: het lokaal werkteam werkt samen met het Werkgeversservicepunt bij de begeleiding van inwoners en werkgevers. Lokale ondernemers worden verbonden met inwoners, bijvoorbeeld voor het inzetten van werkervaringsplekken, stageplekken en reguliere functies.
- **Inzet van participatieplekken**: naar aanleiding van gesprekken met inwoners worden bewonersinitiatieven ontwikkeld. Een voorbeeld kan zijn, het opzetten en onderhouden van een moestuin of buurttuin. Deze plek kan ingezet worden om inwoners te laten participeren, waar vrijwilligers activiteiten kunnen uitvoeren, begeleid worden en stappen kunnen zetten richting de arbeidsmarkt. Begeleiding wordt uitgevoerd in samenwerking met een professionele organisatie. Het doel is om binnen Batau 2 locaties te creëren waar deze participatieplekken uitgevoerd kunnen worden.
- **Extra impuls aan het stedelijke programma Geldwijs**: De gemeente Nieuwegein zet met de Regio Deal in op een buurtgerichte aanpak vanuit de activiteiten van Schuldenvrij, de Voorzieningenwijzer en Vindplaats schulden. Deze activiteiten worden uitgevoerd door de gemeente Nieuwegein in samenwerking met bijvoorbeeld Werk en Inkomen Lekstroom, Vitras (maatschappelijk werk en sociaal raadslieden) en de organisatie de Voorzieningenwijzer. De activiteiten zijn erop gericht in een zo vroeg mogelijk stadium inwoners met mogelijke financiële problemen te vinden, te ondersteunen en hun financiële vragen te beantwoorden. Als uit de individuele gesprekken met inwoners blijkt dat er andere interventies nodig zijn, dan

wordt daar maatwerk op ingezet. Doel is om alle inwoners met beginnende of problematische schuld binnen de buurt in beeld te krijgen en met hen in gesprek te gaan.

- **Ondersteuning van inwonersinitiatieven armoede/schulden:** vanuit de gesprekken met de buurt stimuleert de gemeente Nieuwegein inwonersinitiatieven. Inwoners denken mee hoe de zelfredzaamheid en economische zelfstandigheid bevorderd kan worden. Het doel is om het zelf organiserend vermogen binnen de buurt te versterken. Gedacht kan worden aan het inzetten van ervaringsdeskundigen.
- **Activiteiten op het gebied van het speerpuntenbeleid van het preventieakkoord ter vermindering van roken, obesitas en alcoholgebruik:** deze activiteiten worden ingezet naar aanleiding van de gesprekken met inwoners, in combinatie met de onderzoeksresultaten van onder andere de Sociale Kracht Monitor, GGD Atlas, Huisartsen informatie systeem, Participatiemonitor. Voorbeelden zijn: de Rookvrije generatie op schoolpleinen en sportverenigingen, beweegplein met activiteiten voor ouderen, de MQ scan, een onderzoek dat wordt afgenomen onder alle 24 basisscholen van Nieuwegein.
- **Inrichten beweegplein en groene routes:** deze zijn naar verwachting in september 2020 gereed en zijn gericht zijn op zowel jong als oud.

Veiligheid (thema veiligheid en ondermijning)

In Nieuwegein wordt doelgericht ingezet op veiligheid in buurten en wijken. Een voorbeeld is de integrale Aanpak Nypels. Een belangrijk element in deze aanpak zijn de Leefbaarheids gesprekken, waarmee heel gericht met bewoners het gesprek wordt gevoerd over het 'wonen' in de buurt/wijk. Dit levert inzicht in de (wijk- en gezins)problematiek en maakt het mogelijk gerichte interventies in te zetten en inwoners ook zelf te betrekken. De kennis en ervaring van de Aanpak Nypels wil de gemeente Nieuwegein benutten voor Batau. In Batau wil de gemeente Nieuwegein vanuit de verschillende thema's gezamenlijk optrekken om met de inwoners in (groeps)gesprek te gaan. Een verdiepingsslag daarop is mogelijk een (individueel) leefbaarheids gesprek, als integraal onderdeel van de totale aanpak.

De thema's waar in Batau op wordt ingezet komen voort uit het integraal veiligheidsplan dat de leidraad vormt voor de veiligheidsaanpak in Nieuwegein.

Vanuit de Regio Deal wordt binnen Batau ingezet op de volgende onderdelen:

- *Georganiseerde Ondermijnende criminaliteit*
Er wordt een ondermijningsbeeld opgesteld, samen met het RIEC, op wijkniveau: wat speelt er echt. Op basis daarvan wordt de aanpak en benodigde inzet nader bepaald. Daarbij zal een belangrijk focus thema de aanpak van risicolocaties zijn. In de aanpak wordt aangesloten op de City Deal Zicht op Ondermijning van de ministeries van BZK en JenV. In deze City Deal, waar zowel de gemeente Utrecht als RIEC Midden Nederland al zijn vertegenwoordigd, zal gebruik gemaakt worden van de inzichten uit de data analyses welke mogelijke factoren een rol spelen op het gebied van Veiligheid en Ondermijning in de wijken.
- *Voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit*
Jong geleerd, oud gedaan. De gemeente Nieuwegein wil voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terechtkomen. Dit vergt op jonge leeftijd aandacht. Er wordt ingezet op perspectief vanaf een jonge leeftijd door middel van de (bewezen effectieve) Alles Kidzzz methodiek. Een individuele op maat aangeboden sociaal cognitieve gedragsinterventie gericht op kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs die een verhoogde mate van externaliserend probleemgedrag laten zien.
- *Effectieve verbinding zorg en veiligheid: de persoonsgerichte aanpak (PGA)*
De gemeente Nieuwegein zet in op een persoonsgerichte aanpak (o.a. woonoverlast problematische familienetwerken) op het verminderen van overlast en criminaliteit. De insteek is enerzijds om criminaliteit en overlast te verminderen en anderzijds de betrokken inwoners perspectief te bieden. Dit vergt een gecoördineerde, integrale aanpak van veiligheidspartners en maatschappelijke ondersteuning.

- *Digitale Veiligheid*

Het Centrum voor criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft een methode ontwikkeld: Cyber 24, om jongeren spelenderwijs te informeren over de gevaren van cybercriminaliteit in de vorm van een soort escaperoom.

Voor ondernemers op Muntplein dient een voorlichting te komen om hen weerbaar te maken tegen cybercriminaliteit.

VOLLENHOVE

De basis van de aanpak in Vollenhove wordt gevormd door het programma Vollenhove Vooruit. Hier werken vele partners samen: inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven én de gemeente Zeist. Er waren al veel losse projecten en aanpakken, deze worden nu aan elkaar "geknoopt" en in de volgorde geplaatst waaraan de burger in kwestie behoefte heeft (maatwerk). Op deze manier wordt aanpak en beleid meer bij elkaar gebracht en kunnen belemmeringen gericht worden aangepakt. Vollenhove is als pilotwijk aangewezen, waarbij op basis van hele korte lijnen samen wordt gewerkt aan het verbeteren van de positie van de individuele bewoners. De gemeente Zeist faciliteert, coördineert en start initiatieven in samenwerking met deze partners. Met deze Regio Deal wordt bijgedragen aan een verdieping, versterking en versnelling van dit lopende programma. Naast concrete activiteiten wordt in samenwerking met het Rijk worden mogelijkheden op basis van wet- en regelgeving verkend en bij knelpunten wordt verkend in hoeverre aanpassing van wet- of regelgeving nodig kan zijn. Ten aanzien van het versterken van de interactie met bewoners en het versterken van de participatie worden ambassadeurs in de wijk geworven. Ook wordt een bestaand bewonersnetwerk in de wijk uitgebreid, dat kan dienen als klankbord voor de wijkaanpak. Ingezet wordt op een vernieuwende aanpak op basis van beproefde vormen van participatie en het verminderen van achterstanden. Met name wordt ingegaan op kansen en initiatieven van bewoners (van en voor bewoners). Gemeente Zeist zet in het kader van de Regio Deal in op de volgende activiteiten, gekoppeld aan de vier doelen:

1. Een vitale gemeenschap (thema's gezondheid en onderwijs)

De aanpak van dit doel kent de volgende samenhangende elementen, uitgangspunt is dat iedereen mee moet kunnen doen:

Sociale aanpak bij groot onderhoud L-flat

Gekozen is voor sociale renovatie voor de wijk. De gemeente Zeist en lokale partners koppelen een sociale aanpak (renovatie) aan de technische renovatie van de L-flat (728 woningen). Hiervoor is door de Gemeente Zeist en lokale partners een speciaal team opgericht met vaste voor bewoners herkenbare mensen uit het sociaal domein (project "Voor L-kaar"). Voor dit renovatieproject moet elke woning van binnen worden bekeken (draagvlakmeting). Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de aanpak van gezondheidsachterstand, armoede, schulden en multiproblematiek. Dit vindt plaats in nauwe samenwerking met belangrijke partners met een vernieuwende korte lijn aanpak, o.a. op basis van de doorbraakmethode en intensieve individuele begeleiding.

Samen werken aan gezondheidswinst

De gemeente Zeist realiseert meer samenwerking en samenhang tussen professionals in eerstelijnsgezondheidszorg, sociaal domein, preventie en sport. Deze partners versterken passende hulp voor bewoners via het programma "GGZ in de wijk". Een coalitie van onder meer huisartsen, Pharos, Trimbos voeren het onderzoek "samen vrij van stress" uit.

Programma Samen opgroeien

De gemeente Zeist gaat samen met lokale partners en ouders een netwerk vormen. Dit netwerk zet een programma op met activiteiten, en doet een behoefteonderzoek naar gezond en veilig opvoeden en opgroeien van kinderen. Actief meedoen en vergroten van de betrokkenheid van ouders staan centraal. Activiteiten bij het programma Samen opgroeien zijn vooral speciale aandacht voor een kansrijke start van kinderen en een gezonde eerste 1000 dagen, een groepsaanbod voor (kwetsbare) zwangere vrouwen, een dialoog over het thema opvoeden, het

zoeken naar een integrale samenwerking rondom kwetsbare kinderen in het basisonderwijs, het verbeteren en aanleren van een gezond eetpatroon bij jonge kinderen en een samenwerking met o.a. het Louis Bolk instituut om samen met (aanstaande) ouders met een lage sociaal economische status te bekijken wat effectief is en welke interventies helpend zijn.

Stimuleren onderwijsdeelname

De gemeente Zeist gaat samen met de hierbij betrokken partners jongeren ondersteunen door inzet van het evidence based programma KIX! Vooruit, om schooluitval te voorkomen. De start is na de zomer 2020 met een groep van 15 jongeren onder leiding van een externe trainer. Collega's uit Zeist worden ingezet als co-trainer zodat de methodiek wordt geborgd. Hierbij zijn de scholen en de verantwoordelijke ambtenaren direct betrokken.

Passend onderwijs

In aanvulling op de beschreven aanpak werkt de gemeente Zeist aan versterken van de samenwerking tussen (passend) onderwijs en (preventieve) jeugdhulp. Waar systeemvraagstukken spelen, treden gemeente Zeist en Utrecht in overleg met het ministerie van OCW. De bekostiging van het passend onderwijs en het samenwerken met samenwerkingsverbanden is bijvoorbeeld een belangrijk vraagstuk.

Stimuleren werkgelegenheid in de wijk Vollenhove

De sociale dienst start een pilot om wijkgericht en integraal samen te werken met het sociaal team. Ondersteuning en advies rondom inkomen en schulden wordt hierdoor laagdrempeliger en dichtbij beschikbaar voor bewoners, nadrukkelijk ook gericht op aanpak van armoede en schuldenproblematiek. De insteek is vraaggericht te gaan werken, hiermee wordt nu ook geëxperimenteerd. De teamsamenstelling en gekozen samenwerking is hier op gericht. In samenwerking met werkgevers en opleiders wordt een opleidings- en activeringstraject gemaakt, om kansen voor bewoners te vergroten en achterstanden tot de arbeidsmarkt te verkleinen (stijging op de participatieladder). Met bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven wordt een "living lab" rondom het thema armoede en bewegen gestart. Het winkelcentrum in Vollenhove krijgt impulsen. Gemeente Zeist en lokale partners streven naar het stichten van kleine ateliers in de plinten en entrees van flatgebouwen. Er worden speeddates georganiseerd tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties en jongeren en ouderen uit de wijk Vollenhove.

Creatieve broedplaats

De gemeente Zeist en cultuur- en werkgelegenheidsorganisaties realiseren in de komende drie jaar een creatieve broedplaats met betaalbare werkplekken. Deze zijn bestemd voor kunstenaars en creatieve bewoners uit Vollenhove. Hiervoor is samenwerking gezocht met externen. Deze voorziening moet een aanzuigende werking krijgen voor bewoners uit de wijk en vervult zo ook een rol om de participatie van bewoners te vergroten.

2. Diversiteit als kwaliteit (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid en participatie en armoede)

De aanpak van dit doel kent de volgende samenhangende elementen:

Ruimte voor ontmoeting en meedoen

- Ontmoetingen vinden vaak plaats in de overgang tussen het woongebouw en het buitengebied. Dat ontbreekt in de buurt (lange wanden van flatgebouwen). Door bijvoorbeeld meer zichtlijnen, doorbraken te maken en ruimtes op de begane grond in te zetten voor lokale initiatieven en kleine bedrijvigheid, zoals werkateliers worden mogelijkheden tot ontmoeting gerealiseerd.
- De gemeente Zeist en lokale partners gaan meer ontmoetingsplekken en chillplekken voor jong en oud creëren. Hiervoor wordt ook een centrale ontmoetingsruimte in het hart van de wijk Vollenhove gerealiseerd. Dit wordt de huiskamer van de wijk, waarbij laagdrempelige ontmoeting centraal staat, de plek van bewoners. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld om activiteiten in de wijk beter en breder te communiceren.

- Voor specifieke hulpverlening aan bewoners worden meerdere plekken ingericht, zodat iedere bewoner op een gewenste plek geholpen kan worden, bijvoorbeeld dicht bij huis of op een meer anonieme plek.

Nieuwe bewoners aantrekken en doorstroming

- Vollenhove heeft voornamelijk goedkope huurwoningen. Met de lokale partners wordt een project opgezet om meer woningen in bijvoorbeeld de middel dure categorie te labelen, met als kans om nieuwe inwoners van Vollenhove te laten genieten. Daarnaast kunnen de huidige inwoners blijven wonen in de buurt en, als ze dat willen, een stap maken in hun wooncarrière. Hierbij worden stimuleringsmaatregelen betrokken. Het toevoegen van nieuwe woningen zelf krijgt een plek in de te ontwikkelen gebiedsvisie. De gemeente Zeist en vastgoedpartijen onderzoeken de mogelijkheden om meer en ook verschillende woningtypen te realiseren.
- De gemeenten Zeist, Nieuwegein en Utrecht gaan in overleg met het ministerie van BZK en enkele woningbouwcorporaties kijken naar het gericht gebruik van de wettelijke mogelijkheden t.a.v. toewijzing van sociale huurwoningen. Het doel is een betere mix van bewoners te realiseren en daarmee de concentratie van kwetsbare bewoners proberen te doorbreken. Door gericht toe te wijzen aan mensen die iets extra's willen doen, wordt ook bijgedragen aan het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners. Hierbij worden eventueel ook de mogelijkheden van het benutten van de groene buitenruimte en verdichting door flexwonen (o.a. tiny houses) betrokken.
- In de wijk wonen relatief veel bewoners met een specifiek zorgvraag, die hierbij ondersteuning krijgen. De mogelijkheden voor de specifieke huisvesting van bewoners met een zorgvraag wordt verder verkend. Dit wordt gebaseerd op de uitvraag van de zorgpartners die actief zijn in en buiten de wijk.

3. Open en groen (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, gezondheid en veiligheid)

De aanpak van dit doel kent de volgende samenhangende elementen:

Vollenhovepark 2.0 en omgeving

In de gebiedsvisie krijgt het Vollenhovepark een prominente plek als het centrale en groene hart van de wijk. Het park wordt verder ontwikkeld en opgeknapt. Met open verbindingen naar omliggende locaties en buurten, ontmoeten, veilig spelen en activiteiten voor diverse doelgroepen staan centraal. Tevens wordt een sport- en beweeglint in de wijk Vollenhove gerealiseerd met aansluiting op andere wijken. Centraal bij de aanpak staat (het vergroten van) de betrokkenheid van de bewoners bij het park. Het wordt hun plek voor ontmoeting in de buitenlucht.

(Her-)inrichten veilige en verbeterde openbare ruimte

De openbare ruimte wordt vanuit de gebiedsvisie met aandacht voor veiligheid en leefbaarheid verbeterd. Vriendelijker, groener en minder alleen functioneel. Hierbij worden ook de parkeergarages en –dekken betrokken en een herinrichting van het openbare gebied (grijs en groen). Het aanpakken van het dumpen van (grof) vuil en zwerfafval staat ook centraal in de plannen. Als uitgangspunt bij het (her-)inrichten en verbeteren van de openbare ruimte maakt de gemeente Zeist gebruik van de expertise van onder meer het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

Onveiligheid en criminaliteit aanpakken

- Het aantal jongeren dat op het criminele pad gaat, neemt af. Voorkomen wordt dat de (jongste) jongeren aangetrokken worden tot de criminaliteit. Inzet op preventie en vergroten van weerbaarheid.
- De meldingsbereidheid van bewoners wordt vergroot en de aanpak van ondermijning versterkt. Hiervoor wordt minimaal 1 extra BOA ingezet. Daarnaast is de inzet van de in de buurt actieve medewerkers om bewoners te stimuleren meer meldingen te doen en dit ook eenvoudiger/laagdrempeliger te maken (digitaal melden en goede opvolging en

terugkoppeling). De insteek is in te zetten op bewustwording en preventie, maar ook op handhaving.

- In de aanpak wordt aangesloten op de City Deal Zicht op Ondernijning van de ministeries van BZK en JenV. In deze City Deal, waar zowel de gemeente Utrecht als RIEC Midden Nederland al zijn vertegenwoordigd, zal gebruik gemaakt worden van de inzichten uit de data analyses welke mogelijke factoren een rol spelen op het gebied van Veiligheid en Ondernijning in de wijken.

4. Een eigentijdse wijk (thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid en participatie en armoede)

De aanpak van deze pijler kent de volgende samenhangende elementen:

Energiegebruik op groen

Vollenhove is één van de vijf locaties in Zeist waar de mogelijkheden verkend worden om de buurt volledig aardgasvrij te maken.

Onderzoek loopt naar de mogelijkheid voor nieuwe duurzame warmtevoorzieningen in de vorm van warmtenetten, op basis van bijvoorbeeld geothermie of warmte-koude opslag. Bewustwording en meenemen van bewoners is hierbij cruciaal. Wijkbewoners worden hierbij ingezet als ambassadeurs. Ze worden hiervoor opgeleid en begeleid, in de vorm van een participatieproject. Het renovatieplan van de L-flat wordt aangegrepen om bewoners op energiebesparingsmogelijkheden te wijzen. Tevens wordt hieraan een actie gekoppeld om het kookgas uit de woningen in de L-flat te verwijderen.

Vollenhove als knooppunt ontsluiten

- De gunstige ligging van Vollenhove wordt onvoldoende benut. De buurt is nu ingesloten door wegen, niet verbonden met andere gebieden zoals het Sanatoriumbos en ligt met de rug naar de rest van het dorp Zeist.
- In de gebiedsvisie voor de wijk wordt tevens onderzocht hoe het verkeer binnen en buiten de buurt beter kan doorstromen. Ook onderzoeken de Gemeente Zeist en betrokken partners de mogelijkheid voor een OV- transferium in de buurt.
- Wandelaars en fietsers en het OV krijgen voorrang in de verkeersplannen die worden opgesteld. Loop- en fietsroutes worden logisch uitnodigend en vernieuwd.
- Vanuit een wijkvisie worden logische verbindingen met de andere buurten en wijken van Zeist gerealiseerd.

Pilots nieuwe mobiliteit

- De Gemeente Zeist gaat met de lokale partners slimme digitale mogelijkheden inzetten (apps die je helpen om de beste vervoerskeuze te maken) en proberen ondernemers hiervoor warm te krijgen. Hierbij hoort ook de verkenning van meer mogelijkheden om de auto of fiets te delen met anderen. Hiervoor lopen al initiatieven, die uitgebreid worden.
- Dit wordt gecombineerd met de mogelijke regionale ontwikkelingen op het gebied van openbaar vervoer. De 'first en last mile' (van deur tot deur) in de mobiliteitsketen wordt bekeken en waar mogelijk verbeterd.
- De lokale pilot die nu loopt met elektrische deelauto's wordt uitgebreid, de eerste stappen zijn reeds gezet. Daar waar verbetering mogelijk is, worden de mogelijkheden om de wijk beter te ontsluiten uitgevoerd. De gemeente Zeist streeft naar aansluiting bij de City Deal elektrische deelmobiliteit en wil ook inzetten op het plaatsen van elektrische deel(bak)fietsen.

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Artikel 6 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal vitale wijken

Overvecht, Batau en Vollenhove zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de ambitie, het doel, de beoogde resultaten en de aanpak van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 5 en bijlage 1. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van (de) vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove te realiseren.

2. LNV reserveert maximaal € 15,0 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Bedrag in €
Overvecht	9,603 mln.
Batau	2,910 mln.
Vollenhove	2,037 mln.
Uitvoeringskosten (VAT)	0,450 mln.
Rijksbijdrage totaal maximaal	15,000 mln.

3. De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 15,0 mln. aan regionale publieke cofinanciering, waarvan de provincie Utrecht € 3,6 mln. reserveert, voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Bedrag in €
Overvecht	9,9 mln.
Batau	3,0 mln.
Vollenhove	2,1 mln.
Regionale publieke cofinanciering totaal	15,0 mln.

4. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen, bijvoorbeeld wanneer de effecten van de corona-crisis op de wijken beter zichtbaar worden. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, een gewijzigde inzet binnen het beoogde bedrag voor de wijken afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove is artikel 13, derde lid, van toepassing.

5. De in het derde lid opgenomen indicatieve verdeling van de regionale publieke cofinanciering geeft de uitsluitend de intenties weer van de regionale (publieke) partners. Voor zover gedurende de looptijd van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove deze indicatieve verdeling wijzigt kunnen die wijzigingen in afwijking van artikel 13 ter kennisname aan het Rijk-Regio-overleg worden overgelegd.

Artikel 7 - Regiokassier

1. Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove de gemeente Utrecht de rol zal vervullen van regiokassier.
2. De Regio maakt over de invulling van de kassiersrol nadere afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst Provincie Utrecht – Gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Zeist in het kader van deze Regio Deal.

3. Governance uitvoering Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Artikel 8 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg zorgt voor de coördinatie van de inzet van Partijen in het kader van de uitvoering van Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove, de

daarbij behorende uitwisseling van informatie en voor het bespreken van de voortgang, inclusief de in artikel 9 bedoelde monitoring.

2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, uiterlijk in de maand september, ten behoeve van de bespreking van de in artikel 9, tweede lid, bedoelde jaarlijkse voortgangsrapportage Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove.

3. Het Rijk-Regio-overleg formuleert en bewaakt de kaders waarbinnen de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove plaatsvindt.

4. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:

a. vanuit de ministeries van het Rijk:

- i. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- ii. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- iii. Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- iv. Justitie en Veiligheid;
- v. Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- vi. Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

b. vanuit de Regio:

- i. Gemeente Utrecht;
- ii. Gemeente Nieuwegein;
- iii. Gemeente Zeist;
- iv. Provincie Utrecht.

5. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze. Voor de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove maakt het Rijk-Regio overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast. LNV voert het secretariaat van het overleg.

6. Partijen hanteren de volgende uitgangspunten voor de governance bij de uitvoering van de Regio Deal:

- a. Partijen zijn gelijkwaardig aan elkaar. Partijen onderkennen dat iedere partij een eigen rol, bijdrage en specifieke doelen heeft in het partnerschap.
- b. Het zwaartepunt van de Regio Deal ligt in de wijken. De aansturing van de aanpak in de wijken is primair de verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente.
- c. Om geen extra overlegstructuren in te hoeven stellen en overhead te beperken, sluit de governance aan bij de bestaande overlegstructuren van de lopende wijkaanpakken. De overkoepelde governance wordt sober vormgegeven.
- d. Bestaande coalities van gemeente met lokale partners en bewoners werken inhoudelijk aan en sturen op de aanpakken in de wijk, inclusief de projecten die worden uitgevoerd in het kader van de Regio Deal.

4. Monitoring, evaluatie en communicatie Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Artikel 9 – Monitoring en evaluatie

1. Monitoring van de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove als geheel vindt plaats op twee niveaus:

- a. op het niveau van de concrete initiatieven en projecten;
- b. op het niveau van de in artikel 4 en bijlage 1 genoemde beoogde resultaten en beleidsindicatoren.

2. Op basis van deze monitoring voert de Regio een nulmeting uit, uiterlijk in het voorjaar van 2021, en stelt de Regio éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op over het daarvoor voorafgaande jaar. Hierin wordt melding gemaakt van:

- a. de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove aan de hand van de in artikel 3 genoemde doelen;
- b. de behaalde resultaten aan de hand van de in artikel 4 en bijlage 1 genoemde beoogde resultaten;
- c. de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove aan de hand van de meerjarige projectenplanning.

3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt (in concept) voor 15 juli van ieder jaar overgelegd aan het Rijk-Regio-overleg.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken gemeenteraden en provinciale staten informeren. LNV gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. De Regio evalueert de uitvoering en werking van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove binnen acht maanden na afronding van deze Regio Deal en maakt daarvan een eindevaluatie op conform de in het tweede lid onder a tot en met c genoemde onderdelen. De Regio legt de eindevaluatie uiterlijk 1 september 2025 voor aan het Rijk-Regio-overleg.
6. Ten behoeve van de evaluatie van de Regio Portefeuille voert het Planbureau voor de Leefomgeving een lerende evaluatie uit. De Regio neemt hieraan deel.
7. Ten behoeve van de monitoring van de arrangementen voor besluitvorming, afstemming, samenwerking en meer in het algemeen sturing, die nodig zijn voor de uitvoering van de Regio Deals op regionaal en op rijksniveau, hebben BZK en LNV een Monitoringstraject Governance opgezet. De Regio neemt hieraan deel.

Artikel 10 – Communicatie

1. Partijen communiceren eensluidend over de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove. Hiertoe wordt gewerkt met een kernboodschap. De kernboodschap is:
Met de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove wordt een stevige impuls gegeven om het toekomstperspectief voor de bewoners in de wijken Overvecht, Batau en Vollenhove te verbeteren. Deze drie wijken in de regio Utrecht kennen een opstapeling van problemen, variërend van toegenomen criminaliteit, sociale problematiek en een ongezond leefmilieu. In deze wijken zit ook veel kracht en potentie. Met deze Regio Deal zetten we in op het benutten van deze potentie en het bouwen aan leefbare, veilige en gezonde wijken met gelijke kansen voor iedereen. Wijken waar iedereen mee kan doen, iedereen zich thuis mag voelen en mensen verder komen in het leven. Met een integrale aanpak op de thema's gezondheid, onderwijs, participatie en armoede, veiligheid en ondermijning en wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid dragen we bij aan het versterken van de brede welvaart in Overvecht, Batau en Vollenhove.
2. De communicatie over de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove verloopt primair vanuit de regio, zowel centraal als lokaal via de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Zeist en de provincie Utrecht. Het Rijk draagt de kernboodschap ook uit via zijn eigen kanalen.
3. Er wordt een gezamenlijk communicatieplan opgesteld en nader afgesproken door het in artikel 8 bedoelde Rijk-Regio-overleg. Hierbij wordt actief aangesloten bij de communicatie vanuit de drie lopende wijkaanpakken.
4. Bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove wordt in de communicatie over die projecten kenbaar gemaakt dat het project mede mogelijk is gemaakt in het kader van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove.

5. Slotbepalingen

Artikel 11 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 12 - Gegevenswisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheim houden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige

derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.

2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacy gevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 13 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.

2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek heeft kenbaar gemaakt aan het programmateam Regio Portefeuille LNV. Het programmateam Regio Portefeuille LNV informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.

3. Nadat alle Partijen aan het programmateam Regio Portefeuille LNV kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan deze Regio Deal gehecht.

Artikel 14 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.

2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.

3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 15 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove als nieuwe partijen toetreden tot deze deal.

2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove wordt gericht aan het programmateam Regio Portefeuille LNV. Het programmateam informeert Partijen en vraagt hen om instemming.

3. Zodra alle Partijen aan het programmateam Regio Portefeuille LNV kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.

4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove gehecht.

Artikel 16 – Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken in de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove niet in rechte afdwingbaar is.

Artikel 17 - Counterparts

De Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 18 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove.

Artikel 19 – Inwerkingtreding en looptijd

Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2024.

Artikel 20 - Openbaarmaking

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. LNV rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

handtekeningenpagina's [12] volgen

Plaats: Den Haag

Datum:

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Carola Schouten

Plaats: Den Haag

Datum:

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

Plaats: Den Haag

Datum:

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

Plaats: Den Haag

Datum:

De minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Plaats: Den Haag

Datum:

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

Plaats: Den Haag

Datum:

de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Paul Blokhuis

Plaats: Den Haag

Datum:

de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

T. van Ark

Plaats:

Datum:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, namens deze:

K. Diepeveen

Plaats:

Datum:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, namens deze:

K. Verschuure

Plaats:

Datum:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwegein, namens deze:

H. Adriani

Plaats:

Datum:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwegein, namens deze:

J. Kuiper

Plaats:

Datum:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist, namens deze:

M. Fluitman

Plaats:

Datum:

Gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, namens deze:

R.G.H. van Muilekom

Bijlage I: Beoogde resultaten

Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove

Partijen beogen met de Regio Deal vitale wijken Overvecht, Batau en Vollenhove de genoemde doelen per wijk te verwezenlijken door de volgende resultaten (output) te behalen:

OVERVECHT

Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

(thema's wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid, gezondheid):

- Twee 50 km wegen met de aansluitende woonstraten zijn heringericht en de snelheid is verlaagd naar 30 km/uur. In totaal is 36.500 m² opnieuw ingericht. De riolering en de verharding worden ook vervangen en het gebied wordt klimaatbestendig ingericht door minder verharding en meer groen;
- De aanleg van het Groene lint Overvecht (verbinden van groene plekken in de wijk) met daarlangs verblijfsvoorzieningen en activiteiten opgezet voor en door de bewoners. De kwaliteitsimpuls richt zich naast het maken van aantrekkelijke plekken vooral op veilige verbindingen en de bereikbaarheid van het Groene Lint vanuit de omliggende woonbuurten. Op vijf plekken van het Groene Lint zijn oversteken heringericht waardoor de oversteekbaarheid wordt vergroot en de verkeersveiligheid toeneemt. De voetganger krijgt meer ruimte, zodat bewegen wordt gestimuleerd.
- De herinrichting van de openbare ruimte rond vier renovatieprojecten en een herontwikkelingslocatie van een verzorgingstehuis. De ingrepen zijn erop gericht om de relatie met de openbare ruimte en het groen te versterken, en ontmoeten en bewegen te stimuleren.
- In vrijkomende sociale huurwoningen in specifieke kwetsbare complexen waar de leefbaarheid onder druk staat, woningen binnen wettelijke mogelijkheden toewijzen aan nieuwe huurders op basis van aangepaste selectiecriteria, zoals geschiktheid en motivatie om steentje bij te dragen in het complex (t.b.v. combinatie van vragende en dragende bewoners)
- Als onderdeel van het Groene Lint rond de watertoren in Overvecht een nieuwe ontmoetingsplek creëren voor de wijk en de stad.
- Een Omgevingsprogramma Overvecht waarin de ingrepen op buurtniveau beschreven staan en wat als basis dient voor projecten.

Perspectief voor de jeugd versterken

(thema's onderwijs, gezondheid en veiligheid en ondermijning):

- Jonge kinderen kennen minder cognitieve achterstanden.
- De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen is verbeterd
- Kinderen hebben een betere lichamelijke of motorische ontwikkeling
- De (mentale) gezondheid van de (aanstaande) ouders is verbeterd.
- 95% van de kinderen met risico op taalachterstanden nemen deel aan de voorschool;
- 95% van de kinderen neemt minimaal 16 uur deel aan voorschool.
- 95% van de kinderen ontvangt de aanvullende ondersteuning die nodig is om voorschoolse educatie te kunnen blijven volgen.
- Uitstroom naar het havo en vwo stijgt in de wijk Overvecht.
- Citoresultaten stijgen op het gebied van taal- en rekenen.
- Taalprestaties stijgen.
- Alle docenten in Overvecht zijn geschoold in Urban Teaching.
- Docenten blijven langer verbonden aan een school in Overvecht, cq het verloop is minder groot.
- Vacatures op scholen in Overvecht staan minder lang open.
- Schoolleiders zijn beter uitgerust voor de problematiek waar het docententeam mee te maken krijgt in Overvecht.
- Docenten voelen zich beter uitgerust om de kinderen in Overvecht op maat les te geven en te ondersteunen.
- Deelname leerlingen per vastgestelde LOB-activiteiten PO en VO verhogen.

- Voortijdig schoolverlaten voorkomen door goede studiekeuze.
- Opleidingskeuze jongeren: percentage naar opleidingen in marktsectoren met duurzame werkgelegenheid verhogen (ICT, Bouw & Techniek, Onderwijs en Zorg).
- Aantal jongeren dat na een jaar na uitstroom uit het onderwijs een baan heeft.
- Het percentage aangehouden jeugdige verdachten is lager dan in 2019
- Door een persoonsgerichte aanpak groeien minder jonge individuen door richting de zware (drugs)criminaliteit.
- De criminele gelegenheid is verkleind door het repressief terugdringen en verstoren van criminele activiteiten en netwerken.
- Het percentage inwoners van Overvecht dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt is lager dan in 2019

Meedoen & Ondernemen

(thema's participatie en armoede, veiligheid en ondermijning):

- De bijstandsgerechtigden met grote afstand tot de arbeidsmarkt ervaart dankzij de wijkgerichte experimenten, meer passende aanpak richting arbeidsmarkt. Dat vertaalt zich in een hogere klanttevredenheid ten opzichte van de dienstverlening vóór de Regio Deal.
- Bijstandsgerechtigden uit Overvecht met een grote afstand tot de arbeidsmarkt maken 250 bewegingen naar werk (zoals bijvoorbeeld plaatsingen, scholing, deeltijdwerk of baan).
- De resultaten van de experimenten en de pilots in Overvecht worden jaarlijks gebundeld in lessons learned en gedeeld met andere wijken in de stad Utrecht, de gemeente Utrecht en met de Regio. Mogelijk resulteert het in voorstellen het gemeentebestuur op onderdelen aan te passen.
- Op het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht is het percentage ondernemers dat zich wel eens onveilig voelt lager dan 32%.
- Voor het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht is de ruimtelijk-economische ontwikkelrichting bepaald en is er een uitvoeringsprogramma opgesteld.
- De krachten van gemeente en de markt rond het centrumgebied zijn gebundeld en een ontwikkelrichting is vastgelegd waardoor er een toekomstbestendig winkelgebied voor de wijk Overvecht ontstaat.

BATAU

Woonomgeving, wonen en duurzaamheid

De gemeente Nieuwegein zet zich in om middels een herinrichting van de openbare ruimte de volgende resultaten te behalen. Een toename van de mate waarin:

- inwoners tevreden zijn over de openbare ruimte van hun buurt: schoon, heel, groen en veilig;
- inwoners tevreden zijn over de ontmoetingsmogelijkheden in de buurt en plekken om te bewegen, spelen, recreëren of om tot rust te komen;
- inwoners zich betrokken voelen bij (plannen over) de openbare ruimte in hun buurt;
- zowel jongeren als ouderen tevreden zijn over de openbare ruimte in de buurt;
- inwoners de buurt schoon, heel en veilig vinden.

Transformatie en bouwopgave

Een door de gemeente Nieuwegein en lokale partners gedragen visie op de gebiedsontwikkeling Muntenbuurt met daarin:

- Toekomstbestendige voorzieningen en winkelcentrum;
- Toename van het aantal woningen in het plangebied (met oog op doorstroming);
- Het aantal passende woningen voor ouderen (en andere doelgroepen) rondom voorzieningen vergroten.

Gezondheid, participatie en armoede

Interventies en duurzame aanpak gericht op:

- Een proactieve benadering: naar de wijk toe;
- Onderzoeken of de buurtgerichte aanpak meerwaarde heeft;

- Integreeren van de activiteiten van de 3 thema's en de verbinding met de andere pijlers;
- Bevorderen eigen rol en invloed van bewoners op hun gezondheid, op basis van de uitgangspunten van positieve gezondheid;
- Het spreken van 75 inwoners over hun ondersteuningsbehoefte, waarvan 50 inwoners een individueel traject (maatwerk) krijgen op het gebied van armoede- en schuldenproblematiek en betaald of onbetaald werk. Van de bewoners met een bijstandsuitkering zet de komende 2,5 jaar de helft een op de participatieladder;
- Het zelf organiserend vermogen versterken door het stimuleren van inwonersinitiatieven zoals het creëren van participatieplekken. Het streven is om dit binnen Batau op ten minste 2 locaties te creëren;
- Verhogen van tevredenheid in de buurten over de dienstverlening; tevredenheid in de wijk is hoger dan die van de reguliere dienstverlening.

Veiligheid:

- Het veiligheidsgevoel verbeteren: het percentage bewoners in Batau dat zich soms of vaak onveilig voelt is gedaald van 31% naar 25%;
- De objectieve veiligheid verbeteren: daling van de totale criminaliteitscijfers in Batau;
- Vermindering van het aantal woonoverlastcasussen t.o.v. 2019 (het valt niet uit te sluiten dat er eerst meer casussen bij komen als er beter zicht op is, maar er wordt gestreefd naar een daling in de toekomst);
- Meer mensen kunnen (zelfstandig) meedraaien in de samenleving door inzet Alles Kidzzz en PGA;
- Inzicht en inzet op ondermijning en cybercrime, problematiek scherper in beeld krijgen en op basis daarvan de meest passende interventie inzetten;
- Meer bewoners voelen zich betrokken bij veiligheid en zijn bereid om zich ook in te zetten.

VOLLENHOVE

Een vitale gemeenschap (thema participatie en armoede):

- De mate van ervaren gezondheid en welbevinden wordt blijvend verhoogd. Welzijn en de eerstelijns zorg dichterbij elkaar brengen (welzijn op recept). Het nu nog hoge aantal frequente huisartsbezoeken per huishouden (meer dan 1 per week) wordt hierdoor minimaal gehalveerd.
- Achterstanden in welke vorm dan ook en armoede worden zo ook eerder gesignaleerd en individueel aangepakt door middel van een vraaggerichte aanpak.
- Meer kinderen groeien kansrijk op richting het gemiddelde in Zeist.
- Het aantal jongeren dat een startkwalificatie behaald is toegenomen.
- De arbeidsparticipatie en ook de deelname aan dagbesteding wordt hoger. Inwoners hebben een baan en een zinvolle dagbesteding.
- Veel bewoners hebben succesvol stappen gemaakt op de participatieladder (variërend van eerste voorzichtige contacten naar uiteindelijk van vrijwilligerswerk of toeleiding naar werk).
- Minimaal 100 bewoners hebben 1 of 2 treden op participatieladder gemaakt.
- Netwerken zijn versterkt. Inwoners zijn tevreden over de nieuwe centrale ontmoetingsruimte en komen hier graag. Hierbij vindt ook ontmoeting van welzijn en zorg plaats. Inzetten op het bouwen van kleinere en grotere coalities van inwoners.
- Creatieve bewoners hebben een plek in de wijk gevonden (realiseren creatieve broedplaats).
- Bewoners bewegen meer en zijn fit (sport en bewegingslint binnen de wijk).

Diversiteit als kwaliteit:

- De woningsamenstelling (sociale huur-middel dure huur- koop) komt dichterbij het regionale gemiddelde (verminderen onevenwichtige woningvoorraad).
- Woningen worden toegevoegd in vooral de middeldure huursector. Tevens worden ook specifieke voorzieningen voor de buurt gerealiseerd.
- De huisvesting van bewoners met een zorgvraag krijgt specifieke aandacht.
- De vraag van de zorgpartijen die actief zijn in en buiten de wijk wordt beter aangesloten bij het aanbod (eventuele nieuwbouw).

- In de plinten en de entrees van de woongebouwen zijn ruimtes gecreëerd voor ondernemerschap.
- Bewoners hebben minder schulden (afname problematische schulden en armoede(val)). Alle mensen met schulden zijn in beeld en worden hierin individueel begeleid, onder andere vanuit de sociale renovatie.
- Netwerken en participatie van bewoners zijn blijvend versterkt.
- Meer huishoudens met multi-problematiek zijn in beeld en worden geholpen en begeleid.

Open en groen (en veiligheid):

- De veiligheidsbeleving in Vollenhove wordt verbeterd richting het gemeentelijke gemiddelde.
- De openbare ruimte wordt van de bewoners, ze voelen zich er meer thuis.
- Het Vollenhove park 2.0 is de ontmoetingsplek voor iedereen geworden.
- De verbinding met Park Vollenhove is verbeterd, nieuwe wandel en fietsverbindingen worden aangelegd en ontsloten naar omliggende buurten. De wijk heeft een aaneengesloten wandelroute door de wijk.
- De langzaam verkeer verbinding naar het aangrenzende Sanatoriumbos is gerealiseerd.
- De verbinding met (sportpark) Dijnselburg is beter toegankelijk geworden, vooral voor langzaam verkeer.
- De criminaliteit, ondermijning en overlastproblematiek is in kaart gebracht voor een gerichte aanpak. Er is een project gestart dat er op is gericht te voorkomen dat de (jongste) jongeren aangetrokken worden tot de criminaliteit, onder ander gericht op vergroten van de weerbaarheid. Hierdoor neemt het aantal jongeren dat op het criminele pad gaat af.
- Het toezicht, de preventie en meldingsbereidheid zijn sterk verbeterd.
- Het verder naar beneden brengen van de criminaliteitscijfers. Het betreft hier vooral geweldsdelicten, drugscriminaliteit, sociale onveiligheid en inbraken.

Een eigentijdse wijk

- De ambitie is dat Vollenhove in 2030 geheel aardgasvrij is. Vollenhove wordt een pilotwijk in het kader van aardgasvrij wonen ("Vollenhove Warm").
- In minimaal 700 woningen is in 2023 het kookgas verwijderd. Plannen voor de rest van de buurt zijn dan ontwikkeld.
- Aan het project aardgasvrij zijn structurele werk- en scholingsprojecten gekoppeld, gekoppeld aan het vergroten van de participatie van wijkbewoners. Minimaal de helft van de bewoners zijn meegenomen, begeleid en bewust gemaakt op het gebied van duurzaamheid (gedragsverandering).
- Voetgangers en fietser en het OV hebben in de verkeersplannen voor de openbare ruimte voorrang gekregen.
- Uitbreiden van het aantal deelauto's (minimaal verdubbelen), zowel voor de bewoners als de bedrijven, verder uit.
- Introduceren van ook (elektrische) deel(bak)fietsen in de buurt.